

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 29.

bb 1. magyar drámák, új televíziós játékok, hangversenyek, kiállítások és fesztiválok - elkészült a budapesti művészeti hetek idei műsorterve

1 szö/gk-ju zs -cz

1970. július 29.

szöke sándor, az mti tudósítója jelenti:

elkészült a budapesti művészeti hetek műsorterve, amelyből kitűnik, hogy szeptember 25. és november 3. között rendkívül gazdag kulturális programja lesz a fővárosnak. magyar drámák bemutatói, új televíziós játékok, hangversenyek, kiállítások és fesztiválok ígérnek színvonalas produkciókat a nézőknek, hallgatóknak.

a magyar drámák hetén a nemzeti színházban Örkény István sötét galambját, a vígszínházban pedig Illyés Gyula tiszták című művét tűzik műsorra. az irodalmi színpadon bemutatják Devecseri Gábor Bikasíró-ját, Somlyó György a bírák könyvéből című alkotását, továbbá Vas István római rablás-át. két vidéki színház is szerepel a fővárosban: a pécsi nemzeti színház vendégjátéka során Cséres Tibor Barbár változatok című művével mutatkozik be a budapesti közönség előtt. a veszprémi Petőfi színház Száraz György darabjának ősbemutatójával, a III. belával lép fel Budapesten. külföldi vendégársulatokat is várnak ebben az időben a fővárosban. a nemzeti színházban láthatják a budapestiek a berlini Deutsches Theater együttesét. Jevgenyij Svarc a Sárkány és G. E. Lessing a Bölcs Nathan című művét adják elő. bemutatkozik a fővárosi Operettszínházban a kubai nemzeti folklóregyletesű a Conjunto Folklórico Nacional de Cuba is.

/ folyt. köv. /

M

bb 1. / magyar drámák, ... 1. folyt./-ju

az eseménysorozat keretében a zenei heteken a tervek szerint többek között két koncertet adnak a londoni szimfonikusok. megismerheti a magyar közönség a tokiói zeneművészeti főiskola világhírű zenekarát. bemutatkozik a budapesti george enescu szimfonikus zenekar és a szlovák filharmóniai zenekar. a budapesti művészeti hetek keretében kerül sor a fiatal énekművészek és hangszeres szólisták nemzetközi versenyére, amelyet erkell ferenc emlékére rendeznek. a döntőket követően a győztesek díszhangversenyen mutatkoznak be a főváros közönségének. a magyar állami operaház bartók béla halálának 25. évfordulóján, szeptember 26-án este új rendezésben, új koreográfiával mutatja be a három bartók egyfelvósost, a kékszakállu herceg várát, a fából faragott királyfit és a csodálatos mandarint. megrendezik a magyar operák hetét is, amelynek során erkell, bartók, kodály, szokolay és petrovics művei hangzanak el.

a magyar rádió a zenei hetek valamennyi hangversenyét közvetíti, s részben átveszi a közvetítéseket számos külföldi rádióállomás is. tervbe vették rádiódramák bemutatóját is, amelyek során garai gábor, illyés gyula, euripidész és claude ollier egy-egy műve szerepel majd a műsoron. a magyar televízió egyebek között új magyar tévéjátékok premiérjét tartja az ünnepi heteken. fejes endre élő klára című művét horváth ádám rendezi. mihályfi imre sarkadi-művet adaptál a tévé képernyőjére, a gyávát. a fiatal esztergályos károly örkény istván új darabját, a diagnózis-t rendezi. lengyel józsef igazójából pedig színétár miklós rendezésében láthatunk tévéjátékot. érdekes vállalkozás lesz ranódy lászló rendezése is, aki babits mihály hatholdas rózsakert-jét viszi képernyőre.

a szovjet kulturális napok kiemelkedő eseményét jelentik a művészeti heteknek. az országos rendezvénysorozat budapesti részeként sor kerül a világhírű szvjcsnyikov-kórus estjére, október 25-én és 30-án a zeneakadémián. a szvjcsnyikov-kórus mellett a fővárosba várják a belorussz állami népi táncgyűjtést is. a műcsarnokban pedig mai szovjet képzőművészek kiállítását tervezik. a józsef attila színházban mutatják be m. satrov augusztus harmincadika című drámáját.

megrendezik a budapesti művészeti hetek keretében a vándor sándor kórusfesztivált, a budapesti amatőrök filmzsemléjét, a fővárosi képzőművészeti körök gyűjteményes kiállítását és a budapesti bábfesztivált is. számos új magyar játékfilmet, továbbá a szocialista országok díjnyertes filmalkotásait is bemutatják az ünnepi eseménysorozaton, a rövidfilmek hetén pedig megismerkedhetünk a legjobb magyar kisfilmekkel is. /mt1/

-2-

bb 2. szabályozzák az ipolyt - 53 kilométerrel megrövidült a folyó

vid gö ká-ju -cz

1970. július 29.

hazánk egyik legszeszélyesebb folyója az ipoly. nyáron oly sekély a vize, hogy átgyalogolhatnak rajta, de ha nagyobb eső zúdul a selmeci hegyekre, vagy ha gyorsan olvad a hó, a magyar és a csehszlovák területen 15-20 ezer holdat önt el, több községet, mezőgazdasági központot veszélyeztet. csapadékdús években háromszor-négyszer is elhagyja medrét a megáradt ipoly. a határfolyót a magyar és a csehszlovák vízügyi szervek közösen, gondosan összehangolt tervvel alapján szelísítik meg. balassagyarmat térségében már befejezték a munkát: négy kilométer hosszúságú új medret építettek, s a kitermelt földből gát készült a város védelmére.

az idén folytatják az ipoly medrének rendezését hontnál, drégelypalánknál még ebben az évben befejeződik a védelmi rendszer építése, ipolyvecén pedig körgát készül a község védelmére. szécsény-pöstyény pusztá térségében 36 millió forintos beruházás előkészítéséhez láttak hozzá. a munka a jövő évben kezdődik: a folyamkanyarok átvágásával meggyorsíják a víz lefolyását, a gátak építésével pedig mintegy háromezer hektárnyi területet védenek meg az elöntések elől. a még évekig tartó munka során az ipoly medrét 171 kilométer hosszúságban rendezik. a hurokkanyarok átvágásával 53 kilométerrel rövidül meg a folyómeder hossza. /mt1/

-.-

bb 4. új műút épül szentendrén

vid gö-ju ká -cz

1970. július 29.

az utóbbi években rohamosan megnövekedett egyik legkedveltebb kirándulóhelyünk, a duna-kanyar gépkocsi forgalma. szűk, rossz állapotú utjai azonban már nem felelnek meg a megnövekedett követelményeknek. a budai oldalon vezető 11-es műuton például a hétvégi napokon csaknem lépésben haladhatnak a gépkocsi karavánok, s - különösen a keskeny budakalászi átkelő szakaszon - gyakoriak a közlekedési balesetek. az illetékesek ezért elhatározták, hogy korszerűsítik a 11-es műutat. a munka megkezdődött: csillaghegytől szentendrénig új nyomvonalat építenek. a most készülő ut elkerüli majd a békásmegyeri hév kereszteződést, s budakalászi területén kívül haladva, szentendre alatt találkozik a régi uttal. a mintegy nyolc kilométer hosszúságú új szakasz koronaszélessége a kétoldali földpadkával együtt, 12 méter lesz, s előreláthatólag 1971-ben készül el. tervezik, hogy megszüntetik a műút szentendrén át haladó szakaszát is. /mt1/

-3-

bb 3. Ikarusz-sorfal a moszkvai magyar kiállításon

1 sz/tr-ju 1e 1a

1970. július 29.

a megürt gépjárműkereskedelmi vállalat egész autóbuszkaravánt indított útjára moszkvába, az augusztus 20-án nyíló magyar népgazdasági kiállításra. 23 autóbuszt mutat be, s az ikarusok szinte sorfalat állnak majd a magyar pavilonnál.

a bemutatott típusok között lesz az új ikarus család első tagja, a 250-es, amelynek exportját a megürt ez évben kezdi meg. a 250-es típusu szuperluxus légkondicionált autóbuszt 180 fokban elfordítható klubfotelokkal, televíziókészülékkel, rádió adóvevővel, írógéppel, diktafonnal, teakonyhával és ruhatárral is felszerelték. a kocsi lényegében guruló-tárgyaló és rendeltetésnek megfelelően a kiállítás idején is tárgyalásokra használják fel.

a megürt elküldte a csepeli hradástechnikai gépgyár, a hiteka olasz licenc alapján gyártott autóműsor berendezését, amelyet először a bny-n állítottak ki és külföldön első alkalommal moszkvában mutatnak be. a gombnyomással üzembe helyezhető berendezés két-három perc alatt mossa tisztára majd ugyanannyi idő alatt meg is szárítja a személygépkocsikat. szerepel a megürt kiállításán a mirköz minor és star-típusu próbapadja, a hiteka elkon próbapadja, valamint több más garázszerelés is.

a magyar járműipar és a gyártmányait exportáló megürt azért tulajdonít nagy jelentőséget a moszkvai magyar népgazdasági kiállításnak, mert a szovjetunió a magyar autóbuszok legnagyobb felvevőpiaca. ebben az évben a megürt 2.750 autóbuszt szállít a szovjetunióba. s az év végén már több mint 11.000 magyar gyártmányu autóbusz közlekedik a szovjet városokban. a negyedik ötéves terv időszakában előreláthatólag megháromszorozódik a szovjetunióban közlekedő ikarus buszok száma.

a magyar járműbemutató egyik érdekessége lesz moszkvában, hogy a legújabb típusok mellett felsorakoztatnak két öreg autót is. az egyik ikarus 55-ös, a másik ikarus 66-os típus, - mindkettő már egymillió kilométert futott a szovjetunióban. a kiállítás idején kívánják megjutalmazni a magyar buszokkal közlekedő legjobb szovjet gépkocsivezetőket. /mti/

-4-

bb. 9. újabb filmfesztiválokra versenyeznek a magyar filmek

1 szö/mm/zs/1l 1a

1970. július 29.

a nyár filmfesztivál - sorozatában karlovy varyt követően most szicília következik. a festői kivvárosban teatrinában megnyílt játékfilm-fesztiválon sándor pál „szeressétek odor emiliát”, című alkotása versenyez. részt vesz nemzetközi zsűritagként a fesztivál munkájában várkonyi zoltán is. a fesztivál ünnepélyes eredményhirdetéssel augusztus elsején fejeződik be.

sándor pál másik filmje, a bohóc a falon ceylonban versenyez augusztus folyamán. a colombóban rendezendő fesztiválon versenyfilmként indul még herskó jános „szevasz vera”, -ja is.

a skóciai edinburghban augusztus 23-a és szeptember 12-e között két rajzfilmünk áll rajthoz: jankovics marcell „hidavatás”, -a valamint szoboszlai péter alkotása, az aki bujt, bujt.

szeptember második felében: 19-e és 26-a között az irországi cork városban képviseli a magyar színeket gémes józsef „díszlépés”, című alkotása. /mti/

-.-

bb. 10. Lengyel áruajánlatok a magyar import mellékletében

1 sz/tr/1e/1l 1a

1970. július 29.

a magyar import, a magyar kereskedelmi kamara folyóirata júliusi 32 oldalas számában mellékletet közöl a lengyelországban vásárolható különféle beruházási javakról és fogyasztási cikkekről. a nagyformátumu képes folyóirat első oldalán kétmilliárdos hitelnyújtás szocialista gépimportra című cikk hívja fel a figyelmet a szocialista országokból származó import előnyösebb feltételeire. a lap ezenkívül közli czeitler sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes cikkét dél-amerikai útjának tapasztalatairól, valamint ettore massacesi-nek, az olasz külkereskedelmi intézet elnökének nyilatkozatát a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok alakulásáról és a budapesten megrendezett olasz műszaki hétről. /mti/

-.-

- 5 -

bb. 6. bakonyi víz a balaton partra - épül a regionális vízmű
vid ká/il cz
1970. július 29.

a bakonyi bauxitbányák látják el a balaton part lakosságát és üdülővendégeit jó minőségű ivóvízzel. a nagyobb bauxit készletek javarészből ma már a karsztvíznívó süllyesztésével bányászhatók, s ez a nagymennyiségű vízkészlet többségében eddig veszendőbe ment.

a regionális vízmű - amelynek építése folyamatban van - 1975-ig készül el. jelenleg a gerinc vezeték épül, amelyre folyamatosan kapcsolják rá a nyomvonal körzetébe eső községek ellátását szolgáló ágvezetéseket. a regionális vízmű, amely nyirádtól indul, a badacsonyi szigliget, -keszthely-fonyód-boglár-balatonszemes partmenti félkör üdülőtelepét látja el ivóvízzel. a déli és a keleti part balatonszárszótól balatonkenese-füzfőig nyúló szakaszát egy másik központi vízmű rendszer látja majd el, amelyhez zamárdinál építenek vízkivételi művet. az északi part balatonalmádi-balatonfüred közötti településeinek vízellátásáról a nagyobb források felhasználásával, külön vízmű gondoskodik. tihany önálló vízművet kap. aszófőtől badacsonyig egyedi vízművekkel biztosítják e a község ellátását. /mti/

--

bb. 11. három évszak „randevuja”, a mecsekalján

vid ká/il cz
1970. július 29.

a szeszélyes nyári időjárás - a forró és hűvös napok gyakori változása - megzavarta a természet rendjét a mecsekalján. a pécsi utcákat, tereket díszítő fák és cserjék három évszakra adtak egyszerre „randevut”: a tavasznak, a nyárnak és az ősznek. míg a növények tulnyomó része dus nyári lombjával diszeleg, némely fa már színesedik és hullatja levelét. különösen az érzékeny hársak között akad több sárguló-barnuló lombozatu fa. ugyanakkor a belváros egyes fái cserjéi, így a vadgesztenyefák és a tulipánfák tavaszi pompát öltöttek - másodvirágokat hoztak. mindkét jelenség rendellenesnek számít és arra lehet következtetni, belőlük, hogy az idén hamarabb megkezdődik a növényzet őszi életszakasza: a szokottnál előbb színt váltanak és hullanak majd a levelek. /mti/

--

- 6 -

bb. 12. félévi gyorsmérleg a budapesti szabálysértésekről
1 g/j/zs/il la
1970. július 29.

gyorsmérleg készítettek a kerületi tanácsok arról, hogyan alakult a szabálysértések száma az első félévben. budapestben a statisztikából megállapítható, hogy az év első hat hónapjában fegyelmesebbek voltak a pestiek, kevesebb feljelentés érkezett a tanácsokhoz, mint tavaly vagy tavaly előtt.

a szabálysértések megoszlását tekintve a legnagyobb hányaddal változatlanul a tulajdon elleni szabálysértések szerepelnek. örvendetes viszont, hogy az előző év azonos időszakához viszonyítva kevesebb köztisztviselési szabálysértés fordult elő. ugyancsak csökkent a súlycsontkitások száma, s kevesebb eljárást kellett indítani árdrágítás, a vásárlók megkárosítása miatt. kiderült viszont a gyorsmérlegből, hogy nagyobbak lettek a pestiek. a csendháborítás kategóriájába tartozó esetek megoszlának: a belső kerületekben főként a házi rend az együttélés szabályainak megsértése miatt, míg a peremkerületekben az éjszakai zajongok ellen kellett sok eljárást indítani.

a szabálysértési krónikában feljegyeztek néhány nem mindennapi esetet is. egy száraztésztát készítő kisiparos aki az élmunkás téri piacon négy tojásos tésztát árusított, szintetikus anyaggal sárgára „festette”, a tésztát, hogy áruja szebb kelendőbb legyen. a kisiparos 1500 forintot fizetett. egy 16. kerületi lakos építési engedélyt kért és kapott, hogy családi házához nyári konyhát, szerszámkamrát és verandát építhessen.

az ellenőrzéskor kiderült: a tulajdonos a kis épületeket ágyakkal „rendezte be”, a vizsgálat időpontjában tizen voltak bejelentve egy-egy ágybérlet 270-280 forintot fizetett havonta. a maszek szállodát természetesen felszámolták s „üzemeltetőjét” szigorú pénzbírsággal sújtották. /mti/

--

- 7 -

bb 5. felmérés az egyedülálló gyermekes anyákról - üzemi mosó-
da óbudán - a nők helyzetéről tárgyaltak a kerületi pártvégre-
hajtó bizottságok

1 gy/tr/ny zs

Lau

1970. július 29.

az elmúlt napokban három budapesti kerület pártvégrehajtó
bizottsága tárgyalta meg a lányokat asszonyokat érintő legfon-
tosabb politikai, gazdasági és szociális kérdéseket, és az ezek-
kel összefüggő helyi feladatokat.

a 3. kerületben

megállapították, hogy óbudán a gyárakban, intézményekben, vál-
lalatoknál mintegy 12.000 nő dolgozik, s a foglalkoztatott lá-
nyok, fiatalasszonyok több mint 90 százaléka textilgyárak alkal-
mazottja. ezért is tekintik fontos feladatnak, hogy a lehetősé-
gekhez mérten fokozatosan megszüntessék a textiliparban dolgo-
zó nők éjszakai műszak-beosztását. az ülésen felhívták az üze-
mek, vállalatok vezetőinek figyelmét a kedvezőbb munkahelyi kö-
rülmények megteremtését elősegítő rendszabályok szigorubb betar-
tására. az óbudai vállalatok vezetői többek között azt a felada-
tot kapták, hogy a korábbinál nagyobb gondot fordítsanak a nők
szakmai továbbképzésére és tanulásuk kedvezőbb feltételeinek biz-
tosítására.

felhívták arra, hogy míg budapesten a bevásárlásra fordí-
tandó idő átlagosan 30 perc, az óbudai háziasszonyoknál ez 45 per-
cet is igényel. ezért többek között terveket dolgoznak ki a há-
ziasszonyi teendők megkönnyítésére is. gondoskodnak például üze-
mi mosóda, patyolat-átvevőhely létesítéséről. a bevásárlást a
jövőben több üzemből kihelyezett közért- fiókok könnyítik, amelyek-
ben - a műszakkezdéskor leadott rendeléseknek megfelelően - a
háziasszonyok este kész csomagban vehetik át az árut. ezenkívül
a tanács a negyedik ötéves terv várospolitikai tervével összhang-
ban számos intézkedést hoz a kerületi szolgáltatások fejlesztésé-
re a kereskedelmi üzlethálózat bővítésére.

kőbányán

a pártvégrehajtó bizottság felhívta a gazdasági vezetőket:
gondoskodjanak arról, hogy a negyedik ötéves tervidőszak idején
készülő kollektív szerződésben - a központi bizottság, illetve
a minisztertanács határozatai alapján - helyet kapjanak a nők
helyzetének javítását célzó intézkedések.

/folyt köv/

-8-

bb 5. / felmérésfolyt/ny

megállapították, hogy a kerületben a férfiak és nők kere-
sete között 20-30 százalékos különbség van a férfiak javára.
valószínű ennek egyik oka, hogy a nődolgozók csupán 4 százaléka
vesz részt szakmai továbbképzésben. lényeges feladat tehát a
nődolgozók fokozottabb anyagi megbecsülésének biztosítása, vala-
mint az oktatásban résztvevők körülményeinek javítása. a kerület
mielőbb megoldandó tennivalóik közé sorolták kőbánya óvodái há-
lózatának bővítését, a gyermekintézmények számának növelését, ezt
elsősorban a tanács és a helybeli üzemek összefogásával akarják
megoldani.

a 13. kerületi

pártvégrehajtó bizottság ülésén - a kerület jellegének megfelelő-
en - elsősorban az üzemekben, gyárakban dolgozó lányok, asszonyok
helyzetét elemezték. a tanácskozást megelőző felmérések tapaszt-
alatai azt bizonyították, hogy az angyalföldi gyárakban az el-
mult esztendőben ugyan sokmillió forintot költöttek munkásvédel-
mi beruházásokra, a munkafeltételek, a szociális ellátottság ja-
vítására - a jelenlegi helyzet ennek ellenére sem kielégítő. el-
sősorban a nődolgozókat érinti, hogy még mindig sokhelyütt egész-
ségtelen munkakörülmények között kell dolgozni, s hogy a munkás-
nők számához viszonyítva kevés az üzemi gyermekintézmény. a párt-
végrehajtó bizottság ezért felkérte a terület ifju kommunistáit,
a gyárak, kish bizottságok aktivistáit: esztendőről - esztendőre
készítsenek számvetést munkahelyük nődolgozóinak helyzetéről, en-
nek során vegyék figyelembe az élet- és munkakörülmények alakulá-
sát, s terjedjen ki figyelmük arra is, hogyan alakul a nők ará-
nya a társadalmi szervek vezetői körében és a magasabb munkakörök-
ben.

a kerületben tevékenykedő szakszervezeti aktivistákat a
pártvégrehajtó bizottság azzal bizta meg, hogy a nehéz családi
körülmények között élő, gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedül
nevelő munkásasszonyok gondjaival, problémáival kiemelt feladat-
ként foglalkozzanak. /mt/

-9-

M

bb 7. jó ízűek, de rosszul csomagoltak az olcsó sajtok

1 jf/gg-ju 1e 1a

1970. július 29.

a megyei élelmiszer-minőségellenőrző intézetek átfogó vizsgálattal ellenőrizték az olcsó sajtok minőségét. megállapították, hogy hasznos-anyag tartalmuk megfelel a követelményeknek és a szabványoknak: ezek a sajtok szinte kivétel nélkül táplálók és ízük ellen sem lehet kifogás. a szakemberek azonban kifogásolták, hogy a gyáraknak nem mindig van gondjuk a csomagolásra és ez, azotul, hogy rontja az áru ,, megjelenését,, esetenként romlásához vezethet.

a laboratóriumi próbák során kimutatták, hogy néhány sajt-féle tulságosan kemény, nem kenhető állapotban kerül a fogyasztókhoz, holott ezeknek a sajtoknak éppen ez lenne az egyik jellemzőjük. az üzemekben ugyanis sokszor nem tartják be a technológiai előírásokat, például tulságosan magas az ömlesztési hőmérséklet. ezért kell fogyasztás előtt sokszor vékony szeletekre vágni a megkeményedett sajtot.

a minőségellenőrök felhívták a figyelmet arra is, hogy gyakran kerül forgalomba olyan dobozos sajt, amelyen nem egy, hanem esetenként két, sőt néha három szavatossági időt tüntetnek fel. a kereskedelemben gyakran ,, felülbélyegzik,, az eredeti határidőt, ami az esetek döntő többségében semmiféle hátrányt nem jelent a vásárlókra, nehányszor azonban tulságosan meghosszabbítják a szavatosságot, és ez már nem használ a minőségnek. különösen sok ilyen hibát találtak békéscsaba, miskolc, debrecen és kaposvár környékén. a vizsgálat alapján a népmegfigyelésztette az illetékeseket, hogy a szavatossági idő meghosszabbításával kapcsolatos rendelkezéseket vizsgálják felül és csak valóban indokolt esetben adjanak engedélyt a ,, tovább-árusításra,,. /mti/

--

bb 8. új őszibarack fajta: a ,, szegedi arany,,

vid-ju ká -cz

1970. július 29.

csaknem két évtizedes nemesítő munkával új őszibarackfajtát állított elő bódi jános, a szegedi területi tsz szövetség titkára és foki istván, a déltátrai mezőgazdasági kísérleti intézet főkertesze, a ,, szegedi arany,, az idén kapott előzetes fajtaelismerést.
/ folyt. köv./

-10-

bb 8. / új őszibarack... 1. folyt./-ju

sok előnyös tulajdonsága közül is kiemelkedik, hogy előbb színesedik, és csak utána puhul meg. ez főleg export szempontjából értékes tulajdonság, mert nem félig zölden, hanem tetszetős, mutatós állapotban kerülhet majd külföldi piacra. megvíváló, nagyszemű, a gyümölcsök súlya 25-30 deka. szeptember 10-e táján érik; éppen abban az időszakban, amikor a legtöbb fajta már lefutott. a ,, szegedi arany,, elszaporítását a szatymazi táj-körzetben megkezdték és egyben kipróbálják buda környékén is. az új őszibarack fajta az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállításon mutatkozik az első ízben a szakemberek előtt.
/mti/

--

-11-

bb. 13. miért csökken a társadalmi ösztöndíjasok száma? -
a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása

1/szö/rj zs la

1970. július 29.

az üzemek, vállalatok, intézmények ezekben a hetekben döntenek arról, hogy az új tanévre hány társadalmi ösztöndíjat hirdetnek meg. az elmúlt években - így az 1969-70-es tanévben is - rohamosan csökkent a társadalmi ösztöndíjasok száma, holott az új rendelet a korábbinál kedvezőbb feltételeket biztosít. mi ennek az oka? - erről érdeklődött a művelődésügyi minisztériumban az mti munkatársa.

- az ösztöndíjrendszernek ezt a formáját az 1959-60-as tanévben alkalmazták először. korábbi népszerűségére jellemző, hogy az 1964-65-ös tanévig bezárólag már a hallgatóknak mintegy 22 százaléka, csaknem 11.000 egyetemista részesült társadalmi ösztöndíjban. ezután kezdődött az „apadás”, amely ma is tart. jelenleg a hallgatóknak alig több mint 12 százaléka köt szerződést. az idén már csupán 2.700 végzős hallgató volt társadalmi ösztöndíjas, és a jelek szerint a következő évfolyamokban ez az arány tovább romlik.

- legkevesebb a társadalmi ösztöndíjas a pedagógusjelöltek között: mindössze 317, azaz az újonnan végzett tanároknak, tanítóknak, óvónőknek alig több mint egytizede. a most diplomázott új doktorok közül csupán 163-an kötöttek előre szerződést, a végzettek 12-13 százaléka. a frissen államvizsgázott közgazdászoknak is csupán mintegy negyede élt a társadalmi ösztöndíj-adta lehetőséggel. legjobb a helyzet a műegyetemeken: az itt végzett mérnököknek csaknem fele társadalmi ösztöndíjasként helyezkedett el.

- a társadalmi ösztöndíj-rendszer népszerűségének csökkenésében a tapasztalatok szerint közrejátszik, hogy az ösztöndíjat a vállalatoknak a részesedési alapról kell fizetniük, az új diplomást pedig a beralapról. tehát inkább élnek a „fizetés-csábítás”, eszközével, ha új szakemberre van szükségük, a beralap ugyanis kevésbé érzékeny pontjuk. sajnos az is elég gyakori, hogy ismeretségek, kapcsolatok befolyásolják az ösztöndíjra vonatkozó vállalati döntéseket. az sem ritka, hogy a munkahelyek összeállított „igény-listákat”, átküldik az egyetemekre, és ezzel a maguk részéről elintéztnek vélik az utánpótlás ügyét. pedig ha felkeresnék az intézményt, a hallgatókat és bővebb információkat adnának a munkakörökről, a lehetőségekről, sokkal eredményesebben alakulhatna a társadalmi ösztöndíjak helyzete. az is előfordul, hogy saját társadalmi ösztöndíjasaikat lényegesen alacsonyabb munkabérral indítják el pályájukon, mint hasonló koru és beosztású társaikat, akiket esetleg éppen fizetés-licitálással hódítottak el máshonnan.

/folyt.köv./

8.43 rj

- 12 -

10 1000

bb. 13. / miért csökken.... 1. folyt./rj

- a csökkenésben természetesen az is közrejátszik, hogy a hallgatók tudják: tanulmányaik befejezése után nem gond számukra az elhelyezkedés megfelelő munkakörben, ezért évekkal előbb nem szívesen kötik le magukat egy jórészt ismeretlen üzemhez. további ok: budapesten és a megyei jogú városokban - miskolcon, szegeden, debrecenben és pécsen - a szerződést kötő vállalatok nem fizethetnek ösztöndíj-pótlékot, itt az ösztöndíj mértéke meg egyezik az állami ösztöndíjak nagyságával - így a hallgatók egyáltalán nem érdekeltek a kettő „felcserélésében”.

- az elmúlt tanévben új, módosított társadalmi ösztöndíj-rendelet jelent meg, amely ezt a csökkenő tendenciát kívánja megállítani. ugyanakkor elsődleges célja a fizikai dolgozók gyermekeinek segítése és a vidéki szakember-szükséglet jobb kielégítése. ez az ösztöndíj-rendelet az állami ösztöndíj-rendelettel összhangban készült: azonosak a szociális, tanulmányi feltételek. a „vidéki”, ösztöndíjpótlékot 100-400 forint között az adományozó vállalatok, intézmények maguk határozhatják meg, és az új rendelet maximálisan együttvéve 1.200 forint ösztöndíj elérését teszi lehetővé, szemben a régi 900 forintos lehetőséggel.

- sajnos, egyes vállalatok, szövetkezetek, állami gazdaságok a 100 és 400 forint között adható pótlékot inkább a minimumhoz közelítik, és leggyakrabban 200 forintban állapítják meg, ami persze nem ösztönzi a hallgatókat a szerződéskötésekre. de más fonások is adódnak. az új rendelet például lehetőséget adott a már korábban megkötött szerződések módosítására, azzal a céllal, hogy előnyeiben minden egyetemista részesüljön: függetlenül attól, hogy mikor kötötte meg a szerződést. a gyakorlatban azonban ha a hallgatóknak előnyt jelentett volna a módosítás, az adományozók a legtöbb esetben elzárkóztak előle, ha viszont hátránnyal járt az egyetemistákra akkor gyakran megkérdezésük nélkül „átdolgozták”, a szerződést.

- feltűnő, hogy a pedagógusok és az orvosok igen csekély arányban kötnek szerződést, holott a vidéki pedagógus- és orvoshiány a legmagasabb. ennek elsősorban az az oka, hogy mind a pedagógusok, mind az orvosok zömmel költségvetésből gazdálkodó szerződésekre, ezt segíti egy újabb intézkedés: központi támogatásból az idén már 450 társadalmi ösztöndíjasra köthettek a megyei tanácsok szerződést pedagógusjelöltekkel és orvosokkal. ugyanakkor teljes megoldást csak a tanácsok áldozatvállalása eredményezhet: erőfeszítések árán is növelniük kell a jövőben a társadalmi ösztöndíjak mennyiségét - hangsúlyozták a művelődésügyi minisztériumban.

.-

8.50 rj

- 13 -

10 1000

bb. 14. a gyógyszertárak nagyobb készletet tarthatnak, jövőre nem lesz gyógyszertári „hiánycikk”, - gyógyszeripari egyesülés elnök-helyettesének nyilatkozata

1/tz/rj 1e cz

1970. július 29.

a pénzügyi szervek egy legutóbbi rendelkezése lehetővé tette, hogy a jövőben az országos hatáskörű gyógyáruértékesítő vállalat az eddiginél mintegy 25, az egyes területi gyógyszertári vállalatok pedig körülbelül 33 százalékkal több gyógyszert tartassanak készletükben, minden hátrányos anyagi következmény nélkül.

a rendelkezés okáról és várható hatásáról szász endrénétől, a magyar gyógyszeripari egyesülés elnökhelyettesétől kért tájékoztatást az mti munkatársa.

- ez az új szabályozás - hangzott a válasz - gyógyszer-ellátásunk egyik, voltaképpen nem nagyon jelentékeny, de mégis igen kellemetlen jelenségének vet véget.

- a magyar gyógyszeripar összesen körülbelül kétezerféle gyógyszert készít. közülük, jelenleg körülbelül 15 nem kapható, „hiánycikk”, ezek között egyetlen ugynevezett életmentő gyógyszer sincs. és olyan sem, amelyet ne lehetne más azonos hatású hazai készítménnyel helyettesíteni. a betegeket azonban vitathatatlanul zavarja, ha egy ideig nem jutnak hozzá megszokott gyógyszerükhöz.

- magában a gyógyszergyártásban elkerülhetetlenek az átmeneti zökkenők. a gyógyszeripart szerződés kötelezi arra, hogy előre meghatározott gyógyszereket előre meghatározott mennyiségben az egészségügyi szervezet rendelkezésére bocsásson, de a munkájához szükséges alapanyagokat, üvegeket, flolákat, dobozokat stb. előállító vállalatoknak nincs ilyen szigorú szállítási kötelezettségük. természetes, hogy ha a gyógyszeripar nem kapja meg a termeléséhez nélkülözhetetlen anyagokat, bizonyos készítményeinek előállítása akadózni kezd. az ilyen jellegű állandó nehézségeket az idén még tetézte, hogy óriási tömegben kellett influenza elleni gyógyszereket előállítanunk, ami csak egyéb készítmények gyártásának időleges visszaszorítása árán volt lehetséges. egyébként az első fél évben körülbelül 12 százalékkal nőtt a hazai egészségügyi szervezet gyógyszerigénye, ami pedig már eredetileg is 8 százalékkal haladta meg a tavalyit.

/folyt.köv./

9.00 rj 161000

- 14 -

bb. 14. / a gyógyszertárak... 1. folyt./rj

- mindezek ellenére a gyógyszeripar „hiánycikkeinek”, listája most sem hosszabb a szokásosnál és - mint említettem - most sem hiányzik egyetlen életmentő vagy mással nem helyettesíthető hazai készítmény. az pedig természetes, hogy külföldre csak akkor szállítunk, ha abból a gyógyszerből a hazai igényt már teljes mértékben kielégíthetjük.

- az egyes gyógyszerek gyártásában fellépő időleges szüneteket a közönség most csak azért vehette észre, mert az eddigi szabályozás mellett a gyógyszerkereskedelem nem rendelkezett elegendő készletekkel ezeknek a gyártási szüneteknek az áthidalására. a most kiadott rendelkezés éppen ezt a helyzetet változtatja meg. a gyógyszeripar képes a megnövekedett készletkereteket már ebben az évben ugyszólván teljesen feltölteni. így, bár a gyógyszeriparban ezután is lesznek időleges gyártási szünetek, a gyógyszertárakban - legalább is egyenletes, az igényeknek megfelelő elosztás „terítés”, esetén folyamatosan kapható lesz valamennyi hazai gyógyszer - fejezte be tájékoztatását a magyar gyógyszeripari egyesülés elnökhelyettese. /mti/

--

bb. 15. nemzetközi virágkiállítást és vásárt rendeznek szegeden

vid/ká/rj cz

1970. július 29.

szegeden augusztus 8-án nyílik a már hagyományos nemzetközi virágkiállítás hazai, jugoszláv, csehszlovák és romániai vállalatok, valamint gazdaságok részvételével. a horváth mihály utcai bemutatócsarnokban a vágott rózsákat, szegfűket, dáliaikat, gladioluszokat különleges, újvonalú diszvázában állítják ki. ezenkívül szobafenyők, páfrányok, fatuskókra telepített broméliák és egyéb egzotikus virágok szerepelnek az illatos és színpompás seregszemlén. a három napig nyitvatartó kiállítás külön érdekessége, hogy a virágokat és a vázákat a helyszínen megvásárolhatják a látogatók. /mti/

--

9.08 rj 161000

- 15 -

bb. 16. önálló pavilonnal szerepel az őszi mezőgazdasági kiállításon a labor mim

vid/ká/rj cz

1970. július 29.

az őszi mezőgazdasági kiállításon első ízben mutatja be gyártmányait önálló pavilonban a labor mim. a mezőgazdasági termékek iránt gyorsan növekvő igények, a hozamok emelésének szükségszerűsége, a mezőgazdaság kemizálása és sok más tényező nélkülözhetetlenné teszi a mezőgazdasági laboratóriumok széleskörű alkalmazását. a labor mim gazdag gyártmányválasztékkal áll a mezőgazdaság rendelkezésére. a 88 négyzetméteres alapterületű pavilonban 50 különféle - a tudomány segítségével kialakított - modern készüléket állítanak ki.

bemutatja a vállalat a komplett magvizsgáló laboratóriumát, amelyet szovjet együttműködéssel hoztak létre, és amelyből már több-százat szállítottak a szovjet mezőgazdaságnak. a laboratórium biztos támpontot ad a szakembereknek a munka legoptimálisabb idejére, a vetéstől kezdve a növényápoláson át egészen a betakarításig. megállapítja többek között a vetőmag tisztaságát, eligazítást nyújt ahhoz, hogy a kívánt növényszámhoz mennyi magot kell vetni, hogyan lehet a legcélszerűbben a magtisztító berendezéseket kihasználni. a laboratóriumban 7 dolgozó 5.000 mintát elemezhet évente.

bemutatja a kiállításon a labor mim liszt- és tésztavizsgáló készülékeit is. ezek a malom és sütőiparban egyre növekvő minőségi követelmények kielégítését segítik. mivel a gabona feldolgozása nagyon sokfajta, és területenként más-más követelmények jelentkeznek, sokfajta ilyen készüléket gyárt a labor mim. ezek közé tartozik az 1969-es bnv-n nagydíjjal kitüntetett valorigráf, amelyet magyar szabadalom alapján egyedül készítenek a szocialista piacon. a készülék utbaigazítást ad ahhoz, hogy milyen technológiával lehet a különböző minőségű liszttekből a legjobb minőségű kenyeret, tésztát készíteni. kiállítják a próbamalmot is, amely automatikus térfogat és súlymérésével világviszonylatban egyedülálló módon, 6-10 perc alatt választ ad minden malomipari technológiával és gabona minősítéssel kapcsolatos kérdésre. /mt1/

-.-

9.25 rj

- 16 -

To

bb. 17. „bori”, komplett szoba garnitúra variálható szekrényssorral

vid/ká/rj cz

1970. július 29.

a székesfehérvári butoripari vállalatnál elkészült az első komplett szobabutor, amelyet a székesfehérvári bori várról „bori”, nak neveztek el. a garnitúra négy darabos szekrényssorból áll, amely 4.40 méternyi falrészre borít. a szekrények variálhatók. van bennük ágyneműtartó, fiókos rész, továbbá könyvespol és bár-szekrény két-két fotel és heverő, valamint egy dohányzó asztal tartozik még a garnitúrához. a fotel és heverők kárpitozása alá habszivacs betétet dolgoznak be.

a „bori”, mintapéldányát a székesfehérvári butorbemutatón állították ki, s azt a közönség is a kereskedelem elismerésével fogadta. az a kereskedelem jövőre ezerhatszáz „bori”, garnitúrát rendel a székesfehérvári butoripari vállalatnál. fogyasztói ára 15.000-16.000 forint között lesz./mt1/

-.-

bb. 18. Európában egyedülálló méretű nagypaneles vágatbiztosítás zobák-aknán

vid/ká/rj cz

1970. július 29.

a mecseki szánbányák zobáki üzemében európai viszonylatban is újszerű bányabiztosítási kísérlet kezdődött tavaly ősszel. a hagyományos betonidom-falazás, illetve th-acél helyett panelivekkel bélelték a 11. szint egyik országutnyi szélességű, 5,5 méter átmérőjű vágatát. a nagypaneles bányabiztosítás Magyarországon teljesen új módszer. belgiumban, franciaországban, illetve csehszlovákiában folytatnak hasonló kísérleteket, a vágatok átmérője azonban jóval kisebb a zobákinál. a biztosításhoz használt, darabként több mint 1 tonna súlyú betonelemeket a vasbetonipari művek komló gyáregysége készíti. a tágas bányafolyosóban egy teljes panelkör öt elemből áll. a vágathajtás is a legkorszerűbb eljárással történik: a robbantás után angol gyártmányú, oldalürítő gép rakja csillékbe a kőzetet, majd a csehszlovákiában vásárolt hidraulikus emelő emberi erő kifejtése nélkül könnyűszerrel elvégzi a biztosítási műveleteket.

/folyt.köv./

9.45 rj

- 17 -

To 1040

bb. 18. / Európában egyedülálló... 1. folyt./rj

a nagypanelos vágatbiztosítás jól vizsgázott: a 140 méter hosszan beépített panelszerkezeteken hónapok múltán sem látható különösebb rongálódás. th-elemeknél ennyi idő után legalább kétszer kellett volna szabályozni az acélleveket, hogy helyrehozzák a közetnyomás miatti változásokat. a hatszáz méter mélységben kiépített vágat állapota a műszakiak szerint nagyon jó, biztonságos. a vállalat a kedvező tapasztalatok láttán újabb panelemelő-gépeket rendelt csehszlovákiából, amelyek segítségével a jövő évtől már többszáz méter hosszú vágat készülhet zökön nagypanelos biztosítással.

a módszer további előnye, hogy olcsóbb mint a betonidomfalazás, az előrehaladás gyorsabb, a vágat nagyobb állékonysága miatt csökkenthető a fenntartási munka. /mti/

--

bb. 19. feljelentést tettek a dél-baranyai halpusztulást előidéző vállalatok ellen

vid/ká/rj cz

1970. július 29.

dél-baranya két legnagyobb vízfolyása, az almás-patak és a fekete-víz, hetek óta élettelenül folyik a partjai között. mint annakidején a sajtó hírül adta: szigetvár területén nagy mennyiségű mérgező hatású szervesanyag került az almás-patakba és ennek következtében kipusztult a teljes halállomány, mégpedig nemcsak az almásból, hanem a befogadó fekete-vizből is. a vizsgálat során - a vizminták alapján - megállapították a szakértők, hogy a mérgező anyag tulnyomó részét a szigetvári konzervgyár és a városi szennyvíztelepet üzemeltető komlóvíz-és csatornaművek engedte a vízbe.

a baranya megyei tanács halászati felügyelője feljelentést tett a halpusztulást előidéző két vállalat ellen, a kárvallott horgászegyesületek - a szigetvári, a sellyei és a vajszlói - pedig kártérítést követelnek tőlük. az almás-patak és a fekete-víz megsemmisült halállományának értékét legalább 30 ezer forintba becsülik a szakemberek. ezen túlmenően a déldunántúli vízügyi igazgatóság bírságot vet ki a vállalatokra a víz nagymérvű szennyezéséért.

/folyt.köv./

9.50 rj Tó1040

- 18 -

bb. 19. / feljelentést... 1. folyt./rj

további szakértői vizsgálat során tisztázzák, hogy a városban és környékén működő más üzemek, intézmények milyen mértékben „segítettek be”, a víz szennyezésébe.

az almás-patak és a fekete-víz belátható ideig „holt víz” marad mivel azóta is folyamatosan szennyezik. a dél-baranyai horgászegyesületek - érthetően - csak akkor vállalkoznak a vízfolyások halasítására, ha biztosítva látják, hogy a betelepített ivadékot nem fenyegeti újabb mérgezés veszélye. /mti/

--

bb. 20. újabb „husgyárak”, épülnek fejér megyében

vid/ká/rj cz

1970. július 29.

fejér megye négy állami gazdaságában a következő két-két és fél év alatt saját beruházásból és állami támogatással újabb husgyárakat építenek. ezek közül a legnagyobb a mezőfalvi hizómarha telep lesz, amelynek létrehozására mind a tizenegy fejér megyei állami gazdaság társult. a megyéből ugyanis ide összpontosítják a hizómarha tenyésztést. az acélvázak istállóik közül először - 1971 elejére - a borjonevelő készül el, ahol 8-15 napos kortól gondozzák a borjakat. a többi egységet 1972. végéig készítik el. a mezőfalvi husgyár, ahol 500-590 kilósra hizlalják az állatokat, évente két millió kilogramm marhahúst ad majd az országnak. ercsi-sinatelepen és enyingen, az ottani állami gazdaságokban 1000-1000 darabos tehenészeti telepet építenek. az enyingi tehenészetbe telepítendő magas tejhozamu tenyészállatokat kanadából vásárolják. a csákvári állami gazdaságban a sertéstelepet bővítik újabb 500 anyakocás teleppel. így a csákvári „sertéshus gyár”, évente huszonhatezer sertést ad majd az országnak.

a sinatelepi tehenészet, a mezőfalvai hizómarha telep, valamint a csákvári sertéstelep építését júliusban megkezdték. /mti/

--

10.00 rj

Tó1040

- 19 -

bb. 21. üzemzavar a kis-földalattin

1/v/rj bs

1970. július 29.

Szerdán reggel 9 óra tájban 26 percig szünetelt a forgalom a kis földalatti vonalán. az üzemzavart az okozta, hogy az egyik szerelvény áramszedője eltört. a zavar elhárításáig a forgalmat autóbuszokkal bonyolították le. /mti/

--

bb. 22. elutazott hazánkból

rj bs

1970. július 29.

a bolgár kommunista párt tanulmányi küldöttsége, amely atanász dojcsev-nek, a kb osztályvezetőhelyettesének vezetésével az mszmp kb meghívására tartózkodott hazánkból. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren káplár józsef, az mszmp kb osztályvezető-helyettese bucsuztatta. /mti/

--

bb. 23. elutaztak a banja luka-i gyerekek

kk/vt/rj zs bs

1970. július 29.

egykori jugoszláv partizánok gyermekeinek 40 tagú csoportja, - akik a banja luka-i földrengés sújtotta területéről érkeztek július elején hazánkba, - szerdán visszautaztak jugoszláviába. a gyerekek - a magyar partizán szövetség meghívására - néhány napot fővárosunkban töltöttek, majd csaknem négy hétig a balatonon üdültek. /mti/

--

10.15 rj Tó1040

- 20 -

bb. 25. a szovjetunióba utazott a zalai táncgyűttes

vid/rj ká bs

1970. július 29.

augusztus 1-9. között nemzetközi néptáncfesztivált rendeznek a szovjetunióban, kisinyovban. a magyarokat a zalai táncgyűttes képviseli. a nemzetközi találkozó a szovjet köztársaságok együttesén kívül 18 ország táncosai mutatják be művészetüket. a fesztivált az 50.000 nézőt befogadó kisinyovi stadionban rendezik. a zalai táncosok szerdán utaztak el a fesztivál színhelyére. /mti/

--

bb. 24. újabb gyártócsarnok építését kezdték meg a nagykanizsai fényforrásgyárban

vid/rj ká bs

1970. július 29.

az egyesült izzó nagykanizsai fényforrásgyárban újabb, óriás méretű gyártócsarnok szerelését kezdték meg előregyártott elemekből. a csarnok üzembehelyezésére körülbelül 2 év múlva kerül sor. /mti/

--

bb. 26. befejeződött a balatoni nyári egyetem

vid/rj ká bs

1970. július 29.

a keddi esti bucsuvacsora után szerdán a fővárosba utaztak a balatoni nyári egyetem hallgatói. ezzel befejeződött az idei nyári egyetem, amelyen 8 ország több, mint 100 külföldi hallgatója vett részt.

a két hetes ismeretgazdagító program kifogástalanul megfelelt a vendégek igényeinek. az egynapos budapesti kirándulásra indult vendégek közül többen is úgy bucsuztak veszprémi vendéglátóktól, hogy jövőre ismét visszatérnek a balatoni nyári egyetemre. /mti/

--

11.15 rj

- 21 -

Tó1200

bb. 27. vasárnap kezdődik a debreceni anyanyelvi konferencia
vid/rj ká bs

1970. július 29.

augusztus 2-án, vasárnap nyitják meg a debreceni nyári egyetem anyanyelvi konferenciáját a kossuth Lajos tudományegyetemen. megalakult a rendezvény védnöksége. az anyanyelvi konferencia védnökségének elnöke dr. bárczi Géza akadémikus. tagjai: ifj. Bartók Béla mérnök, dr. Bánk József római katolikus püspök, dr. Bognár József akadémikus, a magyarok világszövetségének elnöke, dr. Erdélyi Ferenc a magyar tudományos akadémia főtitkára, Illyés Gyula Kossuth díjas író, dr. Keresztury Dezső író, irodalomtörténész, Kodály Zoltáné, dr. Lotz János, a Center for Applied Linguistics igazgatója / Washington, Egyesült Államok/, dr. Ortutay Gyula akadémikus, a tudományos ismeretterjesztő társulat elnöke, dr. Rapcsák András egyetemi tanár, a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem rektora, dr. Sinor Dénes egyetemi tanár / Bloomington, Egyesült Államok/, dr. Szamosközi István református püspök, Vas István költő, műfordító.

az anyanyelvi konferencián a szakmai előadások augusztus 3-án, hétfőn kezdődnek, a plenáris ülésen az első előadást dr. Bárczi Géza akadémikus anyanyelvünk magyarsága címmel tartja. /mti/

-.-

bb. 28. megkezdtek a szárazjég gyártását répcelakon
vid/
kz/rj bs

1970. július 29.

a répcelaki szénsavgyárban - egyelőre próbaüzem jelleggel - ismét megkezdtek a szárazjég gyártását. a munka megkezdésének előfeltétele volt, hogy elkészüljön az a két tároló tartály, melyet a felrobbantak helyett szereltek fel. e tartályokat most betonfallal vették körül, s mindenben megfelelnek a biztonsági követelményeknek.

a szárazjég gyártás megkezdése egyik újabb eredménye a folyamatos helyreállítási, rekonstrukciós munkának, ami azért is jelentős, mert élelmiszergazdaságunknak igen nagy szüksége van e termékre. /mti/

12.00 rj

-.-
- 22 -

bb. 29. virágzik a szegedi fűszerpaprika - késik a szedés
vid/ká/rj bs

1970. július 29.

a szegedi tájkörzetben virágzik a fűszerpaprika és a korai ültetésű bokrokon megjelentek a termések. a tervezett 9.300 holdból a becslések szerint mintegy 900 hold hiányzik, mert a belvizek miatt sok helyen nem tudták kiültetni a palántákat, ezenkívül a jégverések és a szélviharak is pusztulást okoztak. az elemi csapás ellenére a tavalyinál 400 holddal nagyobb területen termesztik az idén a fűszerpaprikát. a növényállomány fejlődése vidékenként különböző és nagyon változó hozamokra számítanak a gazdaságok. az már bizonyos, hogy legalább két hetes eltolódás lesz a z érésben, ennyivel később kezdődik majd a szedési időny.

minden évben visszatérő gond a termés tárolása, utóérlelése. a hagyományos kistermelői módszer, a csövek felfűzése munkaerő hiányában egyre inkább visszaszorul. helyette a ládákban való utóérlelést alkalmazzák és az idén kísérletképpen kipróbálják az ugynevezett hálós tárolást. henger alakú, ugynevezett, hurkahálók, -ba,, ömlesztik majd a termést, s így kerül ősszel több mint 100 vagon paprika a szárító ágasokra. /mti/

-.-

bb. 30. a pártkongresszus tiszteletére újabb felajánlást tettek az ózdi hengereszek - hétmillió forintos többletermelés borsodnádson

vid/rj kz bs

1970. július 29.

a borsod megyei kohászati üzemek dolgozói sikeresen teljesítik a párt tizedik kongresszusa tiszteletére tett vállalásukat. az első félévi adatok szerint, a fenállásának kétszázadik évfordulóját ünneplő diósgyőri Lenin kohászati művek dolgozói, többek között exporttervüket száznegy százalékra teljesítették, ami huszonhétmillió forint értékű túlteljesítésnek felel meg. az ózdi kohászati üzemek kollektívája, a termelékenység növelésével, esedékes tervén felül már csaknem tizenkilencezer tonna acélt és tízezer tonna hengereltárut adott a népgazdaságnak, a borsodnádasi lemezgyár szocialista brigádjai pedig a felajánlott tizmillió forintos többletből eddig hétmillió forint értékűt készítették el.

/folyt.köv./

12.14 rj

- 23 -

bb. 30. / pártkongresszus.... 1. folyt./rj

az ózdi kohászati üzemekben most újabb értékes felajánlások történtek, a durvahengerműben július elején sorozatos üzemzavarok miatt visszaesett a termelés, s így az eddig szerzett többlet tonnák elvesztek, a hibák kijavítása után a szocialista brigádok, az üzemrészek vezetői és karbantartói tanácskozást tartottak, megbeszéltek azokat a lehetőségeket, amelyekkel tovább növelhetik eredményeiket, így határozták el, hogy az augusztus 20. i munkaszüneti napon rendes műszakot tartanak és a durvahengermű szeptemberre tervezett nagyjavítását a tervezett tizenhárom nap helyett tizenhárom nap alatt végzik el, az így nyert két nap alatt csaknem ötezer tonna többlettermelést érnek el, s ezzel teljesítik a pártkongresszus tiszteletére tett vállalásukat. /mti/

-. -

bb. 31. időjárásjelentés

rj cz

1970. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti július 29-én 12 órakor nyugat felől felhősödés

kontinensünk középső részén tovább tart a mérsékelt meleg, száraz idő, és itt a nappali felmelegedés 2-3 fokkal magasabb az elmúlt évek átlagánál, ezzel szemben nyugat-európában a hűvösebb és páradús óceáni légtömegek változékony időjárást okoznak, első hulláma ma hajnalban Lyon frankfurt, hannover, koppenhága vonaláig jutott előre, ebben az említett sávban többfelé zápor, zivatar keletkezett és néhány fokkal a hőmérséklet is csökkent, a szovjetunió európai területének nagy részén változóan felhős, de meleg az idő.

hazánkban kedden száraz napos mérsékelt meleg idő volt.

a hőmérséklet napközben 23-29 fokig emelkedett, szerdán hajnalban 11-17 fokig hűlt le a levegő, délelőtt folytatódott a derült, száraz, napos idő, a hőmérséklet 11 órakor 23-27 fok között változott.

/folyt.köv./

13.03 rj

- 24 -

bb. 31. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

budapesti kedden a hőmérséklet napi középértéke 21.2 fok volt 1.0 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesti a hőmérséklet 26 fok volt a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófokon 23 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

szerdán derült száraz idő

csütörtökön nyugat felől növekvő felhőzet, záporral, zivatarral, mérsékelt, időnként megélnkülő délnyugati, nyugati szél, a zivatar idején átmeneti szélerecsődés.

a nappali felmelegedés nyugaton gyengül máshol alig változik.

várható lealacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 24-29 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 503 cm.
/mti/ .

-. -

bb. 32. két éve indul - 5000 lakást készített a győri házgyár

vid/kz/rj cz

1970. július 29.

pontosan két évvel ezelőtt, 1968 augusztus 1-én kezdte meg üzemszerű termelését hazánk legnagyobb házgyára, a szovjet do-
kumentáció alapján épült győri házépítő kombinát. szerdán, néhány nappal az indulás 2. évfordulója előtt leszedték a gépsorokról az ötezredik lakás paneljeit. az eddig elkészült elemekből 4.500 lakást szereltek már össze, közülük 1.800 győr dél-nádorvárosi új lakótelepén ady városban emelkedik. 1.300-ba már a lakók is beköltöztek, több 4 és 10 emeletes ház műszaki átadása pedig most van folyamatban. sokszáz lakás készült az új győri házgyár termékeiből mosonmagyaróvárott, soronban, tatabányán, pétfürdőn, várapalotán, veszprémben, ajkán és székesfehérvárott is. a legújabb megrendelők közé tartozik dunaujváros.

/folyt.köv./

13.13 rj

- 25 -

bb. 32. / két éve induló 1. folyt./rj

az idén 3.700 lakás paneljeinek elkészítése és összeszerelése szerepel a gyár programjában. ebből július utolsó napjáig 1.900 lakáshoz elegendő elem készült el. minden remény megvan tehát arra, hogy nemcsak teljesíti, hanem valószínűleg túl is teljesíti idei tervét a győri házgyár és jövőre eléri maximális termelőképességét, s attól kezdve évente 4.200 lakást készít.

a házgyár mérnökeinek ötletei ujitásai alapján a győriben készült elemekből jelenleg már mintegy 20 variációban készülnek lakások. a külső architektúrában is olyan jelentős változásokat eszközöltek, hogy az új lakótelepek utcái, házai nem egysíkúak. /mti/

--

bb. 33. ipari várossá fejlődött cegléd

vid/gö/rj kz cz

1970. július 29.

a megye legnagyobb városa, cegléd, tanácsának munkáját értékelte szerdai ülésén a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy az elmúlt években javult tevékenységének színvonalát, munkája összhangban áll az új gazdasági mechanizmus követelményeivel. a csaknem 40.000 lakosú város, tanácsának eredményes tevékenysége nyomán jelentősen fejlődött. a haramdik ötéves tervben többek között 1338 lakás épült a tervezett 1115-tel szemben. kétszeresére bővült a városi vízmű, idén adták át rendeltetésének a 464 ágyas kórházat, s most épül - 30 millió forintos költséggel - a szennyvíztisztító telep. jelentősen fejlődött a város ipara is. az egykori mezőgazdasági jellegű város ipara jelenleg évente 1.6 milliárd forint értékű árut termel. az iparban foglalkoztatottak száma duplája lett a mezőgazdasági dolgozóknak. a lakosság megnövekedett igényeinek kielégítésére a következő ötéves tervben ezer lakás építését, a vízmű és a szennyvíztelep teljesítményének megduplázását, az uthálózat korszerűsítését, a vezetékes gázhálózat kiépítését, újabb általános iskola és kollégium, valamint orvosi rendelő intézet, könyvtár, ovoda és bölcsőde létesítését tüzték célul. a nagyszabású tervek megvalósításával cegléd a megye déli területének központja lesz. /mti/

--

13.20 rj

Tóth

- 26 -

bb. 34. 700.000 négyzetméternél több műszörme

vid/kz/rj cz

1970. július 29.

a lakástextil vállalat szombathelyi gyárában szerdán megkezdte a termelést egy új műszörme tűzőgép. a modern, két és fél-millió forint értékű gépet az angol pickering cégtől vásárolták. a közkedvelt csongor műszörmet gyártják vele. évente 700-800 ezer négyzetméterrel készítenek belőle többet az eddiginél. /mti/

--

bb. 35. a külkereskedelem első félévi eredményei, a kooperációk alakulása - dr. bíró józsef miniszter sajtótájékoztatója

t/sz/rj ie cz

1970. július 29.

Szerdán a külkereskedelmi minisztériumban dr. bíró józsef miniszter sajtótájékoztatón elemezte a külkereskedelem első félévi tevékenységét, majd részletesen foglalkozott a nemzetközi munkamegosztás új formái, a termelési, értékesítési kooperációk alakulásával.

- 1970 első felében külkereskedelmünk rubel-elszámolású forgalma az államközi megállapodásoknak megfelelő ütemben bonyolódott: az export 9,1, az import 21,9 százalékkal haladta meg a múlt év hasonló időszakának forgalmát. - a kivitel növekedésének csaknem fele a mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek export-többletéből adódott. megváltozott a mezőgazdasági export összetétele: a múlt év kedvező terméseredményei következtében jelentősen növelhettük a növényi eredetű termékek exportját, 15 év után először exportáltunk búzát, s növekedett a friss és feldolgozott gyümölcs- zöldségfélék, valamint a szeszipari termékek exportja is. a belföldi husellátás érdekében az állati eredetű termékek kivitelét nem növeltük.

- a gépipari termékek közül különösen nőtt a szerszámgépek, műszerek, erőáramu ipari termékek, valamint autóbuszok exportja. a közúti járműfejlesztési program megvalósulása eredményeként a rubel-elszámolású viszonylatokban az év első felében a tavalyinál 622-vel több, összesen több mint 2500 autóbuzst exportáltunk.

/folyt.köv./

13.40 rj

- 27 -

81 159

- annak a célkitűzésnek jegyében, hogy a szocialista országokkal erőteljesen tovább növeljük a kölcsönös érdekeknek megfelelő gépkereskedelmet, eredménynek értékeljük, hogy az első félévben számot tevően fokozódott a szocialista országokból származó gépek behozatala, különösen vonatkozik ez a vasuti teherkocsikra, traktorokra, mezőgazdasági gépekre, tehergépkocsikra és építőipari gépekre, arra számítunk, hogy gépkereskedelmünk a szocialista országokkal ez évben mintegy 20 százalékkal nagyobb lesz a tavalyinál, exportunk 16-20 százalékos növekedése várható, a behozatal növekedése pedig 20 százalék felett lesz.

- a fogyasztási cikkek kereskedelmében a kivitelnél csupán 4-5 százalékos emelkedést várunk, a hazai lakosság ellátási színvonalának fokozásáért döntően az importot szorgalmazzuk, s a behozatal terveink szerint ez évben mintegy 40-50 százalékkal haladja meg a tavalyit.

- a dollár-elszámolású exportunk ez év első felében dinamikusabban fejlődött, és 33,1 százalékkal haladta meg a múlt év hasonló időszakának forgalmát, az import növekedése azonban az exportnál is erőteljesebb volt, - 57,5 százalék - ennek következtében az év első felében a dollár-elszámolású külkereskedelmi áruforgalom mérlege mintegy 800 millió devizaforintos passzívummal zárult.

- a gépexport fejlődésére hatással voltak a vállalatok piaci erőfeszítései, a termelők érdekeltségének növekedése, a közgazdasági szabályozó eszközök, fokozódó mértékben realizálódtak a kooperációból eredő exportlehetőségek, a gépipari export növekedése a termékcsoportok széles skáláját érinti, a kohászati termékek kivitelének fokozódása a piaci konjunktúra további kihasználását jelzi.

- a fogyasztási cikkek dollárelszámolású kivitele 1969 első félévének szintjén mozgott, ugyanakkor onnan két és félszer több fogyasztási cikket importáltunk, mint a múlt év első felében, az import növekedése meghaladta azt a természetes emelkedést, ami egyébként az ipar és a fogyasztás évről-évre jelentkező igénytöbbletéből adódik, közrejátszott ebben a nagy mennyiségű hus és zsír vásárlása, továbbá az, hogy feloldottunk néhány termékfor-

galmazási köttéttséget, s e cikkekből nagyobb készletekre volt szükség: növekedett a fehérjetakarmányok, papírfélék, műanyagipari alapanyagok behozatala.

/folyt.köv./

13.45 rj

- 28 -

61 15⁰⁵

- a dollár-elszámolású külkereskedelmi forgalmunk áruösszetételéből adódóan az áruforgalom egyenlege az év első felében általában passzív, az exportforgalom növekedése várhatóan ez év második felében sem marad el a múlt évi ütem mögött, de az importforgalom a tavalyit is jóval meghaladja, ezért ebben az évben nem képződik a múlt évit megközelítő nagyságrendű külkereskedelmi aktívum, az éves forgalom alakulását még sok tényező befolyásolhatja, az ismert tendenciák alapján azonban valószínűnek tartjuk, hogy 1970-et csaknem kiegyenlített dollárviszonylatu áruforgalmi egyenleggel zárjuk.

- válaszolva arra a kérdésre, hogy miként befolyásolják a külkereskedelmi forgalom alakulását az árvizkárak, a miniszter a következőket mondotta:

- az árvíz okozta termelés kiesés hatásai a külkereskedelemben többféle módon jelentkeznek, számszerűsítésük azonban csak becslések alapján lehetséges, ha a kiesés egyharmadrészét tételezzük fel export árualaponak, úgy az egymilliárd forint hiányt jelentene, remélhető viszont, hogy nemzeti jövedelem-növelésére indult mozgalom ezt a kiesést összértékben jórészt ellensúlyozza, mivel azonban a kieső értékek nem azonos áruösszetétellel pótlódnak, egyes külkereskedelmi kötelezettségek teljesítése bizonyos esetekben késhet, illetve egyes konkrét piaci lehetőségek kihasználását a megváltozott összetételű árualap nem teszi lehetővé.

- az árvízvédelem céljaira, illetve az árvizkárak helyreállításához felajánlott térítésmentes segélyeken túlmenően a baráti országok jelentős mennyiségű építőanyagot, bútort, háztartási és gazdasági felszerelést kontingensen felül bocsátanak rendelkezésünkre, feladatunknak tekintjük, hogy a tönkrement nemzeti vagyon és személyi értékek pótlásához szükséges importot időben gazdaságosan lebonyolítsuk, továbbá, hogy az export árualap egy részének kiesése forgalmunkban a lehető legkevesebb fennakadást okozza.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 29 -

61 15⁰⁷

a miniszterhez intézett kérdések egy csoportja a negyedik ötéves terv időszakra vonatkozó külkereskedelmi távlati feladatokat érintette. ezzel kapcsolatosan a miniszter kifejtette, hogy még erőteljesebben kívánunk bekapcsolódni a nemzetközi munkamegosztásba. ennek megfelelően a külkereskedelem jelenlegi mintegy 38 százalékos részesevé a nemzeti jövedelemben kismértékben tovább növekszik. a gazdasági szabályozóknak a gyakorlatban már bevált ösztönző hatásától várjuk, hogy mind az ipari, mind a mezőgazdasági termelés exportképessége tovább fokozódjék. indokolt a szabályozók bizonyos mértékű módosítása is. a módosítás alapelve: a szelektivitás és a differenciálás. a megvalósítás módja: a termelővállalatoknál a követelményrendszer egységesítése. ez azt jelenti, hogy az eddigi vállalatokéni állami visszatérítés helyét szakágazonkénti visszatérítési politikát alkalmazunk. ennek alapján a gazdaságosan termelő és exportáló vállalatok az eddiginél több fejlesztési lehetőséghez jutnak, míg azok a vállalatok, amelyek a nemzetközi versenyben kevésbé tudják megállni a helyüket, kevesebb fejlesztési lehetőséget kapnak. a kereskedelm-politikailag fontos exporttermelést, értékesítést folytató vállalatok fejlesztését külön ösztönzőkkel is elő akarjuk mozdítani.

a miniszter a továbbiakban utalt a külkereskedelmi vállalatok jövedelem-szabályozására, szövelt a külkereskedelmi joggal rendelkező termelővállalatok munkájáról, az újabb kérelmek elbírálásáról, az ipari és külkereskedelmi vállalatok együttműködési formáiról, a bizományosi szerződésekről, a leasing vagyis gépkölcsönző vállalatok létrehozásáról, a vegyes érdekelttségű vállalatokról, valamint a sertéstenyésztés-fejlesztés érdekében hozott gazdasági bizottsági határozat végrehajtásáról.

egy kérdésre válaszolva ismertette Magyarország és az európai közös piac, illetve a közös piaci tagországok kapcsolatait. elmondotta: a közös piac eredeti programjától eltérően ez év elején nem vezette be közös kereskedelempolitikáját a szocialista országokkal szemben. a szocialista országok nem voltak hajlandók kétoldalú megállapodásaikat felváltani közösségi megállapodásokkal. ugyanakkor a közös piac tagországai részben politikai, részben gazdasági okokból maguknak kívánták fenntartani a szocialista országokkal való tárgyalások és árucseréforalmi megállapodások megkötésének jogát. Magyarország az 1970-1974-es évekre a közös piac országai közül eddig Olaszországgal és Franciaországgal kötött hosszulejártu gazdasági és kereskedelmi megállapodást. szándékunkban áll hosszulejártu megállapodást létrehozni, hasonló időszakra az NSZK-val és a Benelux államokkal is.

/folyt.köv./

14.07 rj

- 30 -

8 15¹⁰

míg erre sor kerül, addig is ezekkel az országokkal a kereskedelem az 1970-re szóló árulisták alapján bonyolódik. mezőgazdasági exportunk egyes konkrét kérdéseinek tárgyalásánál - ahol a közös piac tagországai a kívülálló országokból származó importszabályozás hatáskörét a szervezetre ruházták át, - nem zárkozunk el a közös piaccal való közvetlen kontaktustól sem. agrárexportunk problémáinak megoldása - mivel a nehézségeket a közös piac korlátozó intézkedései okozzák - az érdekelt felek kölcsönös készségét igényelné. e készség jelenleg a közös piac részéről számunkra csak kisebb jelentőségű kérdésekben mutatkozik meg, de olyan nagyobb horderejű problémánál, mint a hagyományos magyar vágómarha export perspektívájának biztosítása, a közös piac részéről érdemi megoldási készség még nem áll fenn.

dr. bíró József tájékoztatójának második részében a termelési kooperációról informálta az újságírókat. a KGST már megalakulásától kezdve napirendre tűzte a nemzetközi munkamegosztás megvalósítását, s igyekezett szakosítási megállapodásokkal elősegíteni a termelés leggazdaságosabb megosztását. a KGST országok a kooperációkból eredő feladatokat államközi, minisztériumi, főhatóságok közötti megállapodásokban, illetve vállalatok közötti szerződésekben rögzítik. a KGST országok keresik a nemzetközi munkamegosztás újabb hatékonyabb formáit. ezt szolgálják egyébként a KGST 23. és 24. ülészakán hozott határozatok is. a miniszter az együttműködésre jellemző példák között említette a Medicor és a Bolgár Zema gyár kooperációját a röntgenkészülékek gyártásában. a Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár és a Leipzig-i Bodenarbeitsgeraete /Umlaut/ vállalat együttesen növényvédő gépcsaládot alakít ki. az egyesült izzó román partnerével kooperál a fényforrások előállításában. ismeretes a magyar-szovjet közti járművek gyártására vonatkozó megállapodás. hasonló járműipari részegység- és alkatrész-csere bontakozott ki a Lengyel és magyar járműipar között is. a magyar vagon- és gépgyár Jugoszláv vállalatokkal cseréltehergépkocsi egységeket, alkatrészeket. magyar-szovjet kooperáció van a foszfáttermelésben és dustításban is. eredményes együttműködési forma a magyar-Lengyel közös vállalkozás, a Haldex, a meddőhányók kitermelésére. nem tipikusan kooperációs megállapodások, de mint a specializációt, valamint hosszutávú együttműködést, munkamegosztást elősegítő szerződések közé sorolhatók a magyar-szovjet és a magyar-Lengyel alumíniumipari egyezmények, a magyar-szovjet gyógyszeripari együttműködés.

/folyt.köv./

14.18 rj

- 31 -

8 15¹⁵

bb. 35. / / a külkereskedelm.... 5. folyt./rj

a magyar vállalatok tökések partnereikkel is igyekeznek kooperációs kapcsolatba lépni, ezek előmozdítására Magyarország államközi szinten Ausztriával, Belgiummal, Dániával, Finnországgal, Franciaországgal, Hollandiával, Olaszországgal, Norvégiával és Svédországgal kötött gazdasági, ipari műszaki együttműködési megállapodásokat. 1968-ban 28 vállalati kooperációs megállapodást kötöttek az érdekeltek, az ilyen megállapodások száma tavaly 42 volt. a kooperációs tevékenység megálléknült.

a fejlődő országokkal kialakult kapcsolatokban a műszaki-tudományos együttműködés kap a legnagyobb hangsúlyt. ennek keretében segítséget kívánunk nyújtani számukra gazdaságuk erőteljesebb fejlesztéséhez. eddig 19 fejlődő országgal kötöttünk műszaki-tudományos együttműködési megállapodást. ennek alapján mintegy 200-220 magyar szakértő dolgozik a fejlődő országokban, s egyidejűleg évente mintegy 200-300 ottani szakértő kap hazánkban fejlődő-foku műszaki képzést, illetve továbbképzést. a tudományos és szakmai ismereteket oktatási intézményeinkben 500 újabb tanuló sajátítja el. a fejlődő országokban magyar érdekeltségek is alakultak termelési, kereskedelmi vállalkozásokra. az egyesült ízzó ceylonban hozott létre Lämpagyárt. Libanonban a terimpex a tejipari tröszttel együttesen egy helyi magáncéggel együttműködve alapított sajtgyárat. nigériában közös vállalkozásban gyógyszergyár épül és fémtömegcikkek forgalmazására alakult szintén közös vállalat. az eak-ban magyar technológiákkal, magyar szakemberek közreműködésével és részben alkatrészek szállításával szervezték meg a tv-készülékek gyártását. /mti/

--

bb. 37. csak táv- és tömbfűtéses lakásokat építenek komárom megye városaiban - új tanácsrendelet a táv-hőellátásról

vid/kz/rj cz

1970. július 29.

a komárom megyei főügyészség óvást nyújtott be a komárom megyei tanács táv-hőellátásról és melegvíz szolgáltatásról szóló 1966. évi rendeletének egyes szakaszai ellen. az óvás alapján a megyei tanács végrehajtó bizottsága körültekintő vizsgálatot indított, s új tanácsrendeletet alkotott. ebben szabályozták a vezetékek és berendezések tervezését, szerelését és fenntartását, meghatározták az igények zavartalan és gazdaságos kielégítésének módját, a díjak beszédésének rendjét és a fogyasztók kötelezettségeit is.

a rendelet módosítását indokolja, hogy tatabányán már most csaknem 6 ezer távfűtéses, oroszlányban pedig 1600 tömbfűtéses lakás van. a következő években további, több mint 6 ezerrel gyarapodik a számuk. a negyedik ötéves terv időszakában ugyanis már kizárólagosan csak táv- vagy tömbfűtéses lakásokat építenek komárom megye városaiban. /mti/

14.25 rj

--
- 32 -

M 130

bb 36. tisztább lesz az ipartelepek levegője - felújítják a hazai kazán-parkot

vid-kz szb -cz

1970. július 29.

ráb erzsébet, az mti tudósítója jelenti:

új ipari kazánok építését kezdte meg a tatabányai szénbányák oroszlányban és sárváron. az oroszlányi városi hőközpontban osztrák, a sárvári baromfifeldolgozó telepen pedig lengyel gyártmányú kazánokat szerelnek fel.

a tatabányai szénbányák szakemberei ugyanis kidolgozták a hazai ipari kazánpark korszerűsítésének, felújításának programját. az érdekes terv megvalósítása népgazdasági szempontból igen nagy jelentőségű. sok ipari üzemben ugyanis teljesen elavult kis- és középteljesítményű, széntüzelésű kazánokkal dolgoznak. a legtöbb ilyen berendezés hatásfoka rendkívül alacsony és így fölöslegesen sok szénemészt. az öreg, általában már félévszázados berendezések nagymértékben szennyeznek a városok, települések levegőjét. ha a jelenleg 50 százalékos hatásfokkal működő kazánok teljesítményét mindössze 15-20 százalékkal növelnék, ez évenként sokmillió tonna szén megtakarítást, s tetemes energia növekedést eredményezne.

miután a magyar ipar már hosszabb ideje nem gyár kis- és középteljesítményű széntüzelésű kazánt, a tatabányai szénbányák felmérte, hogy a hazai szénekre legalkalmasabb kazánokat miképp lehetne beszerezni, illetve fokozatosan felújítani az elavult kazánparkot. először ausztriából vásároltak különböző típusú kazánokat. megvették a gyártási dokumentációt is. újabban pedig Lengyelországból szereztek be kis teljesítményű, a mezőgazdaságban is kitűnően alkalmazható széntüzelésű kazánokat.

oroszlányban és kecskeméten már üzembe helyezték a tatabányaiak egy-egy új kazánt, amelyek kitűnő - 75 százaléknál magasabb - hatásfokkal üzemelnek és nem szennyeznek a levegőt. rövidesen a pápai textilgyárban és a gyapjmosó és szövőgyár váci telepén is megkezdik a kazánpark felújítását. ezenkívül tárgyalásokat folytat a szénbányák a láng gépgyárral, hogy kezdjék meg a külföldi dokumentáció alapján a kazánok hazai gyártását. /mti/

--

14.25/szb

-33-

M 130

bb 38. rizskombájnok a buzatablán - a kenyérgabona
csupán negyedét takarították be szolnok megyében

vid-kz/tné szb -cz

1970. július 29.

szolnok megye nagy gabonatermelő gazdaságainak történetében nagyon ritkán volt olyan kritikus nyár, mint az idei. a változó idő, a sok csapadék miatt a mintegy 180 ezer holdnyi buzának eddig csupán az egynegyedét tudták betakarítani. tavaly július végén a kenyérnekvaló több mint 80 százaléka már magtárakban volt. a nehéz körülmények miatt a közös gazdaságok rendkívüli intézkedéseket tesznek, hogy a magas talajvíz ellenére időben, a legkisebb szemvesztéssel takarítsák be a termést.

Különösen a belvíz és a magas talajvíz által sanyargatott tiszamenti tsz-ek vannak nehéz helyzetben és keresik az áthidaló megoldásokat. a kőtelki ady termelőszövetkezet - amelynek már eddig 13 millió forint értékű károsítást okozott a mostoha időjárás - a mélyebb fekvésű területeken még most is képtelen a gabona kombájnokot használni. a termés megmentése érdekében éppen ezért lánctalpas rizskombájnokot kértek kölcsönre a nagykunsági gazdaságoktól. kemény munkát igényel, nehéz az aratás a megye más részein is. a gabona nedvességtartalma általában magasabb a megengedettnél. a szolnoki mezőgazdasági gépjavitó állomás szakemberei egy új, nagy teljesítményű berendezést konstruáltak s ez már az idén segítséget nyújt a nagyüzemeknek. /mti/

-. -

bb 40. kállai gyula fogadta a vietnami békeerők küldöttségét

t tf/gg szb zs

1970. július 29.

kállai gyula, az országgyűlés elnöke, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke szerdán a parlament delegációs termében fogadta a vietnami nemzeti demokratikus és békeerők szövetségének küldöttségét, amely dr. trinh dinh thao jogászprofesszornak, a szövetség központi bizottsága elnökének, a vietnami demokratikus köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya konzultatív tanácsa alelnökének vezetésével tartózkodik hazánkban. szívélyes, baráti eszmecserét folytattak a hazafias népfront munkájáról, a magyar békemozgalom tevékenységéről és a népközös feladatairól az imperializmus elleni harcban.

a találkozón részt vett bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, dr. réczei lászló, az országos béketanács elnökhelyettese, mátyás lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. ott volt dinh ba thi, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövete.

a fogadás után kállai gyula ebédet adott a vendégek tiszteletére. /mti/

14.35/szb

-34-

bb. 39. kádár jános fogadta a vdk parlamenti küldöttségét -
látogatás losonczy pálnál és timár mátyásnál

t/vt/rj zs cz

1970. július 29.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szerdán fogadta a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlésének küldöttségét, amely hoang van hoannak, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottsága tagjának, a vdk nemzetgyűlése állandó bizottsága elnökhelyettesének vezetésével tartózkodik hazánkban és szívélyes, baráti beszélgetést folytatott a vendégekkel. a látogatásnál jelen volt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, dr. perjesi lászló, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, továbbá chau tho thong, a vdk magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

ugyancsak szerdán a parlamentben fogadta a vdk nemzetgyűlésének delegációját losonczy pál, az elnöki tanács elnöke. a szívélyes, baráti hangulatú találkozón részt vett cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, valamint dr. jókai lóránd, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának titkára. ott volt chau tho thong is.

ezt követően a vendégek dr. timár mátyásnál, a kormány elnökhelyettesénél tettek látogatást, aki tájékoztatást adott a népgazdaság helyzetéről. /mti/

-. -

bb. 41. dióssy nusi

rj zs cz

1970. július 29.

a vígszínház egykori primadonnája, a jászai mari művész-otthon lakója 86 éves korában elhunyt. hamvait augusztus 13-án délelőtt 10 órakor helyezik el a rákoskeresztúri új temetőben. /mti/

-. -

14.35 rj

M-1540

- 35 -

bb . 42. s.r.d. bandaranaike

rj zs cz

1970. július 29.

ceylon miniszterelnöke a kinevezése alkalmából küldött jó-
kívánságokért táviratban mondott köszönetet fock jennek, a
minisztertanács elnökének. /mti/

--

bb. 43. rovarirtó és műmárvány - angol, osztrák kooperációban.

gyárt új cikkeket a sellyei agrokémia szövetkezet

vid/kz/rj cz

1970. július 29.

neves külföldi cégekkel új cikkek gyártására kötött együtt-
működési szerződést a sellyei agrokémia szövetkezet. a hét kö-
zépén már a termelésüket is megkezdték. az angol shell-cégtől
érkező hatóanyag és osztrák kötőanyag felhasználásával külön-
leges rovarirtószert állítanak elő. szeptemberben bio-strip
néven kerül forgalomba. ez a szer négy hónapra mentesíti a
helyiségeket a legyekről, a molyokról és a szunyogokról. a bio-
strip lényegesen olcsóbb lesz, mint az azonos hatású külföldi áru.
még az idén tízezer, jövőre pedig a kereslettel függően ötvenezer,
vagy akár százezer adagot készítenek belőle. ugyancsak megkezd-
ték osztrák alapanyagból az autójavító kitt gyártását. gyorsan el-
tűntethetők vele a törések, a repedések a műanyagból, vagy
fémlemezből készült autókarosszériákról. a kitt is szeptember-
ben jelenik meg az üzletekben. a shell vállalattól származó
alapanyagból Magyarországon először sellyén készül glykoshell autó
hűtőfolyadék is. augusztus elején kezdik a gyártását, s még az
idén százezer litert állítanak elő. a hazai shell kutaknál
értékesítik.

a sellyei agrokémia szövetkezet baranya egyik szerencsés vállalat-
kozása. ipart adott a megye híres néprajzi tájegysége, az ormánság,
központjának. a pár évvel ezelőtti évi 10 millió f forint terme-
lési értékre létrehozott üzem ma már 230 embert, főleg nőket fog-
lalkoztat s az idén 100 millió forint értékű munkát végez. fő te-
vékenysége olyan növényvédőszeres és egyéb vegyiacikkek
előállítására, kistételű csomagolásra, ami a nagy vegyigyárakban
nem gazdaságos. termékeinek jelentős része külföldről érkező vegyi-
anyag-koncentrátum felhasználásával készül, ami előnyös a népgaz-
daságnak. napirenden van a szövetkezet fejlesztése, a külföldi
kooperáció szélesítése. szerdán például osztrák cég képviselőjével
műmárvány gyártásáról tárgyaltak, amihez a közeli siklós híres
színes márvány bányájának hulladékkövét használnák fel. /mti/

--

14.45 rj

- 36 -

M 1545

bb 44. új külföldi fényképező- és filmfelvevő gépek,
kedvezményes napszemüvegvásár - az ofotért sajtótájékoztatója

t tz/gk le kcs -cz

1970. július 29.

az idei első félévben 27 százalékkal nagyobb forgalmat bo-
nyolított le az ofotért, mint az elmúlt esztendő első hat hó-
napjában. része volt ebben annak is, hogy a vállalat állandóan
bővíti áruinak választékát.

ezzel kezdte sajtótájékoztatóját szerdán délelőtt a
magyar újságírók országos szövetségének székházában somogyi
béla, a vállalat vezérigazgatója.

a legutóbbi külföldi piackutatások nyomán az ofotért az
idén is számos új cikkel igyekszik kielégíteni a vásárlók
igényeit. romániából, ahonnan eddig még nem importáltak, dia-
nézőket, előhívó tankokat és sötétkamra berendezéseket akarnak
behozni. lengyelországból tavaly az eredetileg tervezett 100
ezer helyett körülbelül 300 ezer rubel értékű árut importáltak,
az idén pedig 400 ezer rubellel számolnak. eddig onnan csak
csipeszeket és egyéb segédeszközöket vásároltak, most diaveti-
tőket vettek és jövőre 16 milliméteres filmleadókat rendeltek.
a szovjetunióból tavaly 40 ezer fényképezőgépet és filmfelvevőt
hoztak be, az idén 70 ezret, jövőre pedig 100 ezret fognak im-
portálni. megrendelték többek között az „etüd”, tanuló-fényképező-
gépet és szó van új diavetítő és filmvevítő vásárlásáról
is, a minőségvizsgálat eredményétől függően.

a hazai szemüveglencse-gyártás kiegészítésére a belkeres-
kedelmi minisztérium segítségével spanyol meniscus-lencsét
rendeltek. a szemüvegkeretek választékának bővítésére pedig az
olasz safilo-céggel kötöttek megállapodást, míg az ugyancsak
olasz san marco laboratóriumi nagyberendezést szállít az ofo-
tértnek. újra megjelenik a boltokban a színes ferrania-film,
valamint ötszáz automata - a képeket önműködően adagoló- dia-
vetítő is.

a vállalat egyébként július 30 és augusztus 13. között
százezer különböző fajta napszemüveget hoz forgalomba csök-
kentett áron, mégpedig nemcsak az ofotért boltjaiban, hanem
az erre kijelölt áruházakban és kulturcikk-üzletekben is.

beszámolt végül somogyi béla arról, hogy a nemrég
kezdett „vesz-elad-cserél”, akció során már közel 12 000 használt
fényképezőgép cserélt gazdát, mégpedig az ofotért garanciájával.
ötezren éltek a kölcsönzés lehetőségével, és félév alatt több
mint 30 ezer fotokópia készült el a vállalatnál, darabonként
fél perc alatt. lenin köruti raktáruk a szürkehályoggal operál-
ták különleges szemüvegét a korábbi egy-két hónap helyett
szinte azonnal elkészíti. /mti/

14.50/kcs

--
-37-

M 1500

kbb 45. meglopota szállásadóját

vid/fm kcs -cz

1970. július 29.

flaisik miklós egri géplakatos miskolcon csavargott, ahol egy alkalommal j. józsefné adott neki éjszakára szállást. amikor a fiatalember eltávozott, az asszony észrevette, hogy eltűnt a karórája és néhány ruhaneműje. j. józsefné nyomára akadt a vendégnek, s követelte az elloptott holmik visszaadását. flaisik azonban már tudott a karórán, s helyette a nála lévő kerékpárt adta át az asszonynak, s minden további magyarázkodás nélkül sürgősen kerekelt oldott. megvolt rá az oka, mert rövidesen kiderült, hogy a biciklit is lopta egy orvosi rendelő elől.

flaisik miklóst a miskolci járásbírósa lopásért tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte, s a közügyek gyakorlásától két évre eltiltotta./mti/

..-

bb 46. sajtótájékoztató a szegedi múzeum új kiállításáról

vid/fm kcs -cz

1970. július 29.

dr. trogmayer otto, a csongrád megyei múzeumi intézmények igazgatója szerdán sajtótájékoztatón ismertette a szegedi móra ferenc múzeumban szombaton megnyíló „hunok, avarok, magyarok,, című régészeti kiállítás anyagát. a csongrád megyei múzeumok új rendezési koncepciójának második láncszeme ez a kiállítás. hódmezővásárhelyen korábban a neolitikum és rézkor művészetét szemléltető tárlat nyílt, s a mostani szegedi kiállítást jövőre szentesen a „szarmaták és germánok,, című bemutató követi.

a szegedi kiállításon eredeti avar- és hunkori aranyékszereket, régi használati eszközöket és egy mongol diszjurtát láthat a közönség. a falakon grafikonok szemléltetik a hunok, az avarok és a magyarok vándorlásának utvonalaait. kiállították azt a honfoglalás kori lovassírt is, amelyet az árvíz idején szőreg mellett ideiglenesen megnyitott homokbányában alig néhány hete tártak fel a régészek./mti/

..-

bb 47. hazautaztak a balaton mellől a jugoszláviai földrengés sújtotta családok gyermekei

vid/fm kcs -cz

1970. július 29.

a magyar partizánszövetség és a szakszervezetek országos tanácsa vendégeként a jugoszláviai banja lukán földrengés következtében hajléktalanná vált gyermekek egy hónapot töltöttek a balaton déli partján lévő zamárdi gyermeküdülőben. a negyven fiú, illetve lány egy hónapi balatoni üdülés után szerdán visszautazott jugoszláviába./mti/

15.00/kcs

..-
-38-

bb. 48. több gyáregység önállóítását javasolta a komárom megyei neb

vid/kz/rj cz

1970. július 29.

érdekes vizsgálatot folytatott a megyei pártbizottság kérésére a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság. megnézték, hogyan érvényesülnek az új gazdaságirányítási rendszer céljai, hogyan kapnak teret az új közigazgatási szabályozók által a 16 gyáregységnél, amelyek központja a megyén kívül van. ezekben az üzemekben több mint 10.000-en dolgoznak és évente 2 milliárd forint értékű terméket állítanak elő.

a vizsgálat tapasztalatait - amit már a megyei pártbizottság végrehajtó bizottsága is megvitatót - a neb szerdai ülésén ismertették. a népi ellenőrök megállapították, hogy a nagyvállalatoknál - csekély kivétellel - nagyon erősek a központosítási törekvések. ez a legnagyobb mértékben abban nyilvánul meg, hogy a vizsgált gyáregységeknél sehol sem képeztek fejlesztési alapot. a beruházások, egy-két kivételtől /például a lábatlani cementgyár, a tatali szőnyeggyár, és a komáromi lenfonógyár/ eltekintve, nagyon csekélyek. összességükben annyi fejlesztési lehetőségük sincs a vizsgált üzemeknek, mint amennyi fejlesztési alap önállóságuk esetén képződne. ez nemcsak a termelés növelésére hat károsan - holott például az építőanyagipari üzemek termelésének fokozása fontos népgazdasági érdek-, hanem az állóeszköz állomány fokozatos elhasználódásához vezet.

az üzemeknél a műszaki dolgozók aránya egészségesen fejlődött, és a termelés műszaki feladataival megfelelően foglalkoznak. kevés azonban a közigazdász és a gazdasági, közigazdasági elemzések háttérbe szorulnak. nem találták megfelelőnek a népi ellenőrök a gyáregységek bérigazgatását sem. általában nem használják ki a bérfejlesztési lehetőségeket, és ez is hozzájárul létszámgondjaikhoz.

a tapasztalatok alapján a megyei neb 4 gyáregység önállóítására tett javaslatot. a többi vállalat figyelmét felhívta, hogy a hatékonyabb gazdálkodás érdekében tanulmányozzák a magyar cukoripar jó irányítási rendszerét, gyáregységeinek nagyfokú önállóságát és ennek előnyeit. a megyei neb elhatározta, hogy külön megvizsgálja az állóeszköz állomány fokozatos elhasználódásának okát, és javaslatokat tesz a helyzet megváltoztatására. /mti/

..-

15.05 rj

- 39 -

1615

bb. 49. címletenként legfeljebb ötven pénzérme elfogadása kötelező

1/sl/rj ie cz

1970. július 29.

a pénzügyminiszter most megjelent rendelete értelmében címletenként legfeljebb 50 darab pénzérme elfogadása kötelező. ez a jogszabály jóval áttekinthetőbb, mint a korábbiak, amelyek azt szabták meg, hogy egyes címletekből milyen összegeket kötelező elfogadni. a régi rendelkezésekre egyébként is már a pénztárosok közül is kevesen emlékeznek és így gyakori volt a vita.

az új rendelkezés azt is előírja, hogy a bankok, az adóhivatalok és a posta pénztárai korlátlan mennyiségben kötelesek elfogadni a pénzerméket.

a bankok, az adóhivatalok és a posta kivételével senki sem köteles elfogadni erősen kopott vagy nehezen felismerhető pénzerméket. az esetleges hamis és a megcsonkított pénzerméket ellenérték nélkül be kell szolgáltatni a magyar nemzeti banknak. /mti/

--

bb. 50. csütörtökön mutatkozik be a fővárosban a bukaresti revüszínház

1/szö/rj zs cz

1970. július 29.

a hazánkba érkezett bukaresti revüszínház nyolcvan tagu együttese csütörtökön este mutatkozik be a Lágymányoson, a budai park-szinpádon a főváros közönségének. kéthetes vendégfellépésük során összesen tíz előadáson mutatják be super show, bukarest című, kétrészes, gazdag kiállítású, látványos revüműsorukat.

a román társulat nagy nemzetközi népszerűségnek örvend: moszkvában, berlinben, londonban, münchenben - és a revük világvárosában: párizsban - egyaránt kitűnő kritikák fogadták bemutatkozásukat. budapesti műsorukban revüjelenetek, modern balettszámok, szonok és vidám jelenetek szerepelnek. kedves figyelmességként a dalok egy részét, a vidám jeleneteket és a revüjeleneteket összekötő szövegeit magyarul adják elő.

az együttes művészei csütörtökön délután baráti beszélgetéssel találkoznak a magyar sajtó képviselőivel és beszámolnak eddigi munkájukról, további terveikről. /mti/

--

15.05 rj

- 40 -

6 16 27

bb. 50. mi okozza a gyakori üzemzavart

1 v/gg/e ie cz

1970. július 29.

szerdán délelőtt - az utóbbi két hónapban immár ötödször - üzemzavar volt a kis földalattin: eltörtött egy áramszedő rugója. a hibát minden alkalommal hasonló okok idézték elő.

mint a bkv-nál elmondták, a vezetékszakadások, áramszedő- vagy rugótörések többnyire abból erednek, hogy a több mint hét évtizedes kocsik kiöregedett áramszedői nem érintkeznek megfelelően a vezetékkel. a kocsik kerekei merővek, az áramszedő rugói pedig veszítettek már rugalmasságukból és így nem tudják pontosan követni a vezeték és a sínek közötti távolság ingadozását. ez az oka egyébként annak is, hogy időnként néhány pillanatra a kocsikban elalszik a lámpa.

a hibák megelőzésére a bkv fokozta a műszaki ellenőrzést. minden éjjel megvizsgálják az egész vonalat - a sínek, vezeték-ek állapotát, és a kocsiparkot is. a végleges megoldást az új kocsik üzembe helyezése, a felsővezeték-hálózat és a vágány korszerűsítése jelenti, amelynek befejezése 1973-ra várható. /mti/

--

bb. 52. székesfehérvár készül az alkotmány törvénybe iktatásának 21., és 1. istván király születésének ezredik évfordulójára

vid/e fm cz

1970. július 29.

az alkotmány törvénybe iktatásának és az államalapító 1. istván király születésének ezredik évfordulójával kapcsolatos előkészületekről tárgyaltak szerdán székesfehérvárott a város társadalmi, politikai vezetői, valamint vállalatainak képviselői.

az ünnepségekre - amelyek már augusztus 15-én megkezdődnek - számos külföldi és hazai vendéget várnak, akiket méltóképpen fogad majd az ősi alba regia. fellebogózzák az utcákat, több ezer tőnyíló virággal díszítik a tereket, utcákat, esténként pedig díszkivilágításnál lesznek megtekinthetők az ősi történelmi városrész épületei és a szocialista létesítmények.

augusztus 15-én ünnepi ülésen emlékeznek meg az államalapításról, az államszervező 1. istván királyról, valamint a korabeli székesfehérvárról. 18-án délután az istván király muzeumban megnyílik az 1. istván király emlékkiállítás, ahol a műkincsek, kódexek egész sorát láthatja majd a közönség, többek között a korona, a koronázási ékszerek és a koronázási palást másolatát, a bécsi képes krónikát, a tihanyi apátság alapító levelét. augusztus 19-én a feldiszitett dózsa gyöngy-téren naggyűlésen méltatják az alkotmány létrejöttét, az alkotmány szellemében elért eredményeket, valamint az államalapító 1. istván király történelmi érdemeit. augusztus 20-án délelőtt a megyei tanácsháza előtt megkoszorúzzák 1. istván király szobrát, majd a szabadtéri színpádon levetítik a „nekem szülőházam” című, fejér megye életéről készült filmet. délután hagyományos népünnepélyt tartanak a vidám parkban. /mti/

--

15.50/e

- 41 -

bb. 53. több mint kétezer lakás építésén dolgoznak - az építőanyag fele a helyszínen van

vid/kz/e cz

1970. július 29.

2 180 lakás építését kezdték meg a felső-tiszai árvíz-sújtotta területen. közülük csaknem 600 lakás falegyenben, jónéhány pedig tető alatt, illetve beköltözhető állapotban van. építőanyag megfelelő mennyiségben áll a kivitelezők rendelkezésére. az anyagszállítás üteme egyenletes és megfelelő. a vagonkivárást is jól megszervezték. az árvíz-sújtotta területre eddig 55 816 vagon építőanyag érkezett, ami azt jelenti, hogy a felépítendő lakásokhoz szükséges építőanyagoknak a fele már a helyszínen van.

az építési kérelmek száma - a belvizekkel együtt - meghaladta a hatezret. körülbelül ötezren meg is kapták az engedélyt. az országos takarékpénztár kirendeltségeihez néhány híján 3 900-zan fordultak építési kölcsönért és több mint 3 700-nak megnyitották a hitelszámlát együttesen 492 millió forint értékben. egyes községekben már szinte mindenki rendelkezik építési kölcsönrel. a fehérgyarmati járásban azonban még továbbra is sok a munka, ezért a járás székhelyén már a harmadik otp-kirendeltséget nyitották meg. ez utóbbi az ingókár-segélyek kifizetésével foglalkozik.

az építkezések előrehaladásával megkezdték az otp-hitelek folyósítását is. eddig - 1187 tételben - 78 millió forintot fizettek ki. a mátészalkán, csengerben és fehérgyarmaton működő otp-kirendeltségeket újabb szakemberekkel erősítették meg, hogy a pénzügyi műveletek lebonyolításában fennakadás ne legyen. jól halad az ingókár-segélyek kifizetése is. negyvennégy községben, 5 105 család eddig 56 millió forintot kapott. /mti/

...-

bb. 54. művésztelep a kányási bányász munkásszállóban

vid/e fm cz

1970. július 29.

az idén is megszervezték a salgótarjáni józsef attila művelődési központ képzőművész stúdiójának nyári művésztelepét. ezúttal a nógrádi szénbányák kányási munkásszállójában talált otthonra 27 fiatal nógrádi festő, szobrász, üvegtervező. az iványi ödön festőművész vezetésével szerdán megnyílt művésztelep lakói az alkotó munkán kívül művészeti témájú előadásokat is hallgatnak. az itt készült műveket még az idén kiállításra mutatja be a művésztelep mecénása, a salgótarjáni józsef attila művelődési központ. /mti/

...-

15.55/e

- 42 -

bb. 55. hétfőtől tilos a rádiózás a vonatokon

1 v/gg/e ie cz

1970. július 29.

sok a panasz miatt, hogy a vonatokon egyes utasok - főként a fiatalok - többszöri figyelmeztetés ellenére is „üvöltetik”, rádiójukat. ezért a MÁV vezérigazgatósága augusztus 3-tól megtiltja a táská- és zsebrádiók, magnetofonok másokat zavaró használatát a vonatokon és az állomásokon. aki mégis ragaszkodik a zenéhez, 50 forint bírságot fizet.

ha a bírságot az utas nem fizeti meg, vagy ha fizet ugyan, de tovább rádiózik, akkor a legközelebbi állomáson le kell szállnia.

a rádiót fülhallgatóval természetesen bárki hallgathatja. /mti/

...-

bb. 56. nagy erővel védekeznek a július-végi növénybetegségek és kártevők ellen

1 jf/tr/e ie cz

1970. július 29.

július utolsó napjaiban a különféle növényi kórokozók, betegségek és élősködők ismét nehéz helyzet elé állították a mezőgazdasági nagyüzemek növényvédelmi szakembereit. az elmúlt időszakban több ízben peronoszpóra veszélyeztette a dohányültetvényeket; az ipar azonban rendszeresen ellenőriztette a növényi kultúrákat és a vizsgálatok alapján eddig három megelőző permetezéssel sikerült elejét venni a fertőzés elterjedésének. a szőlőskertekben szintén felvették a harcot a peronoszpóra ellen, ugyanúgy, mint a zöldségtermelő gazdaságokban, ahol az idén a tavalyinál lényegesen erőteljesebb a hagyma-peronoszpóra támadása. a betegség elterjedése ellen csongrád megyében külön erre a célra beállított növényvédelmi repülőgéppel védekeznek.

a burgonyabogár valamennyi fejlődési alakja megtalálható ezekben a napokban a földeken. a háztáji gazdaságokban a megelőzést akadályozta, hogy nem állt rendelkezésre elegendő kiscsomagolású védőszer és a választék sem felelt meg a követelményeknek.

a szakemberek továbbra sem tartják kielégítőnek az amerikai fehér szövőlepke elleni védekezést. a Mém illetékeseinek javaslatára a megyei tanácsok vb elnökei általános védekezést rendeltek el. a megyei szakigazgatási szervek a jövőben hatósági intézkedésekkel - például helyszíni szabálysértési eljárással sújtják azokat, akik az ismételt felhívás ellenére nem tesznek meg mindent a kártevő irtására.

a megyei növényvédelmi állomások gépei a közterületek fertőtlenítésén dolgoznak - jó eredménnyel. a mezőgazdasági nagyüzemek ugyanakkor saját gépparkjukkal vették fel a harcot a fehér szövőlepke ellen. /mti/

16.03/e

- 43 -

bb. 57. a „restancia,,; csaknem ezer közérdekű egészségügyi kérdés - jól sikerült a tv keddi esti fóruma

1 sz6/gk/e zs cz

1970. július 29.

az egészségügy helyzete órák alatt országos ügyvé vált kedden este a tv segítségével. három órán át szüntelenül csengtek a telefonok: rendkívüli érdeklődés kísérte ezuttal is a tv közkeletű fórumának műsorát. az érdeklődésre jellemző, hogy telefonon, táviratban, levélben mintegy ezer kérdést tettek fel az ország legkülönbözőbb pontjairól. a fővárosiak mellett ezuttal a győri és a szolnoki rádióstúdiók segítségével - a rábapartiak és a tiszaentiek voltak a legérdeklődőbb fórum-nézők.

az adás keretében mintegy hetven kérdésre kaptak választ a nézők az ország legilletékesebb egészségügyi vezetőitől. a közérdeklődésre leginkább számot tartó további problémákra a népszavadság és a népszava hasábjain folyamatosan visszatérnek. ugyanakkor valamennyi felvetett kérdésre írásban kapnak választ az illetékesektől az érdeklődők: a fórum szerkesztői ezuttal is átküldték válaszára a tetemes problémagyűjteményt az egészségügyi minisztériumhoz és az érintett főhatóságokhoz. az összegyűjtött kérdéstömeget a fórum és a kérdező nézők együttesen tulajdonképpen egy jól sikerült, közepes méretű közvéleménykutatást végeztek, illetve összegezték kedden este. /mti/

bb. 58. ülést tartott a budapesti pártbizottság

1 gy/tr/e zs cz

1970. július 29.

a budapesti pártbizottság szerdán ülést tartott, amelyen venéczli jános titkár a központi bizottság július 15-16-1 üléséről és a budapesti pártszervezetek kongresszusi előkészületeiről adott tájékoztatót. a pártbizottság megvitatta és elfogadta a budapesti pártbizottság második féléves munkaprogramját. /mti/

■ szerkesztőségek figyelmébe!

ny -La

1970. július 29.

mai bb 52. számú ,, , , székesfehérvár készül az alkotmány...,, című hírünk harmadik bekezdésének nyolcadik sora helyesen: 19-én a felkészített s z a b a d s á g- téren nagygyűlésen...,, /mti/

17.00/ny

-44-

8 17 18

bb. 59. halálos közlekedési baleset pécssett

vid/e fm La

1970. július 29.

halálos közlekedési baleset történt szerdán pécssett, a szigeti úton. papp jános motorkecskésével elgázolta az útesten áthaladó téri gyula 68 éves pécsi lakost; aki a kórházszállítás közben belehalt súlyos sérülésébe. papp jánost ugyancsak súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

az Ugyben vizsgálatot indítottak. /mti/

bb. 60. műtörténeti szenzáció kecskeméten - barokk freskót fedeztek fel a híres nagytemplomban

vid-fm/tné/e La

1970. július 29.

néhány nappal ezelőtt megkezdték a kecskeméti nagytemplom belső restaurálását. dr. dénes jeno festőművész, a képzőművészeti főiskola tanára és két munkatársa eltávolította az oltárt díszítő falconelli-festményt, azzal a szándékkal, hogy lemossák róla a csaknem két évszázados szennyeződést. Legnagyobb meglepetésükre a festmény mögött egy üreg, annak falán pedig a templommal körülbelül egyidős freskót fedeztek fel.

a szép színekben pompázó barokk kép krisztus mennybemenetelét ábrázolja. a freskó jelentősen gazdagítja a magyarországi barokk műkincs-állományt, felfedezése képzőművészeti és műtörténeti szenzáció - elsősorban azért, mert az alföldön igen ritka a barokk festmény. a műtörténészeknek halvány sejtelmük sem lehetett arról, hogy a magyarországon sokat foglalkoztatott falconelli mester hatalmas méretű oltárképe mögötti üreg páratlanul érdekes és szép barokk alkotást rejteget. a kutatók feladata lesz annak megállapítása, hogy ki és mikor készítette a freskót, s miért tették eléje a falconelli-képet. /mti/

17.33/e

- 45 -

8 18 02

bb 61. országos tanácskozás a legelőgazdálkodásról budonyban
vid/fm/ny La 1970. július 29.

a heves megyei budony községben szerdán országos legelőgazdálkosági tanácskozást rendeztek. papp sándor, a heves megyei állattenyésztési felügyelőség vezetője elmondotta, hogy a tanácskozásra azért került sor budonyban, mert az itteni mátrajai termelőszövetkezet - az ország egyik legjelentősebb hegyvidéki közös gazdasága - követésre méltó korszerű módszereket alkalmaz a szarvasmarha-tenyésztésben.

fejes józsef, a termelőszövetkezet elnöke elmondotta: a régi szabadtartásos eljárás helyett a korszerűbb technológiát alkalmazzák, amelynek az a lényege, hogy a teheneket nem hajtják naponta az istállóba, hanem az állatgondozók a legelőn végzik el a gépi fejést, az egyedi abrakolást, és az egyéb feladatokat - villanypásztoros, szakaszos legeltetés mellett, a teheneknek védett helyet biztosítottak, a volga-típusú fejőgéphez pedig a tejszállító traktor szolgáltatja a vákuumot / energiát/. a legelőn öt fejőasszony egyszerre tíz tehenet fej. az állatoknak korábban naponta mintegy 15 kilométeres utat kellett megtenniük. ennek megszüntetése javítja a fejőstehenek kondícióját és jelentősen csökkenti a tartás költségeit. a legelők műtrágyázásával mintegy háromszorosára növelték a takarmányhozamot.

hajdu lajos, a tsz főállattenyésztője elmondotta, hogy egy liter tej előállításának takarmányozási költségét 1.68 forintra csökkentették, ugyanakkor a tejhozam jelentősen növekedett a modern szabadtartásos technológiával.

a résztvevők ezután a budonyi határban megtekintették az új, korszerű legeltetési technológiát, és nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. /mti/

--

bb. 62. magyar kiállítók üzletkötései a bogotai nemzetközi vásáron

1 sz/gg/e 1e la

1970. július 29.

a hungexpo jelentést kapott a bogotában a héten véget ért vásárról. nyitvatartásának 17 napja alatt mintegy 1,300.000 látogató tekintette meg árubemutatóit, s közülük nagy számban keresték fel a szocialista országok, köztük magyarország kiállításait. a magyar külkereskedelem ezuttal másodszor nevezett be a bogotai vásárra, hogy kapcsolatot teremtsen dél-amerikai partnereivel.
/folyt.köv./
18.00/e

- 46 -

bb, 62. /magyar kiállítók...folyt./e

a magyar pavilon izléeses berendezésével és áruminta-választékával aratott nagy sikert. az ipari és kereskedelmi szakemberek elsősorban a gépek iránt érdeklődtek, míg más látogatók figyelmét a népművészeti tárgyak kellették fel. a magyar pavilont felkeresték ecuador iparának, kereskedelmének vezető képviselői is.

a vásáron több üzleti tárgyalás kezdődött: a technoimpex szerszámgépeket, a medicor orvosi berendezéseket, a lampart vegyipari berendezéseket, a mom műszereket adott el. /mti/

..--

bb. 63. fogadás a novoszibirszki balett tiszteletére

t szö/gg/e la

1970. július 29.

szerdán, a margitszigeti nagyszállóban dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes fogadást adott a hazánkban nagy sikerrel vendégszerepelt novoszibirszki balettegyüttes tiszteletére. a szibériai balettművészek csajkovszkij két remekművével arattak jelentős sikert: a csipkerózsikával szege-den, a hattyuk tavával pedig a budapesti margitszigeti szabadtéri színpadon.

a fogadáson megjelent hantos jános, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, továbbá politikai, művészeti és társadalmi életünk számos ismert személyisége. ott voltak f.j.tyitov nagykövet vezetésével a budapesti szovjet nagykövetség munkatársai is.

a szovjet balettművészek csütörtökön utaznak el hazánkból és szombaton már irkutszkban lépnek fel. /mti/

..--

bb. 64. időjárásjelentés

mné/e la

1970. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. július 29-én, szerdán 19 órakor:

nyugat felől felhősödés

várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől megnövekedő felhőzet, szórványosan záporok, zivatarok. mérsékelt, időnként megélnkülő délnyugati, nyugati szél, a zivatar idején átmeneti szél erősödés, a nappali felmelegedés nyugaton gyengül, máshol alig változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 24-29 fok között. /mti/

..--

19.33/e

- 47 -

NA-1945

8 19 4

ás
bb. 65. a kambodzsai királyi nemzeti egységkormány gazdasági és pénzügyminisztère budapesten

la/mné/e la 1970. július 29.

szerdán varsóból budapestre érkezett a kambodzsai nemzeti egységfront képviselőiben thiounn mumm, a kambodzsai királyi nemzeti egységkormány gazdasági és pénzügyminisztère. fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent mátyás lászló és kiss károly, a magyar szolidaritási bizottság elnökhelyettesei, kárász győző, a magyar szolidaritási bizottság elnökségi tagja, valamint turi ferenc, a külügyminisztérium főosztályvezetője.
/mti/

bb. 66. aradi folklór-együttes békés megyében

vid/e fm la 1970. július 29.

békés megyébe látogatott az arad megyei művelődés- és művészetügyi bizottság 40 tagú folklór-együttese, a népi zenekar, a szólisták és a táncosok szerdán méhkeréken szerepeltek. a következő napokban füzesgyarmaton, sarkadon, eleken és kétegyházaán mutatják be „román népdalok és népi táncok,” című műsorukat. /mti/

- v é g e -

20.45/e

- 48 -

Ny 2100

M. I. I. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i hí r e k

1970. július 30.

bb. 1. hogyan él, alkot 900 fiatal fővárosi művész? - a kisz budapesti bizottságának felmérése

ii szö/tm/e zs la

1970. július 30.

a fiatal fővárosi művészek helyzetéről készített felmérést a budapesti kisz-bizottság, amelynek munkatársai mintegy 900 ifjú íróval, költővel, képzőművésszel, filmmessel, színésszel, táncossal és énekesrel beszélgettek munkájukról, eredményeikről és gondjaikról.

a fiatal írónemzedék tagjai beszámoltak arról, hogy az irodalmi élet és az ifjusági szövetség már korábban felfigyelt jeleltenkezésükre, s igyekezett minél több lehetőséget teremteni bemutatkozásukhoz. az irodalmi orgánumok csak kevés fiatal írását tudják publikálni, ám jelentősen segítették és segítik az irodalom utján való elindulást az egyetemi és főiskolai irodalmi alkotókörök tagjainak írásaiból szerkesztett „universitas,” - kötetek, valamint az ifjusági lapok irodalmi rovatai. a kozmosz-sorozatban jelent meg az „első ének,” amely 39 fiatal költőt mutatott be. a fiatal prózairók kötete „naponta más,” címmel tavaly látott napvilágot a magvető könyvkiadónál. ugyanakkor „költők egymás közt,” címmel a szépirodalmi kiadó is bemutatott 15 fiatal költőt. nemrégiben a lillafüredi konferencián vetődött fel az a gondolat, hogy az írószövetségben létre kellene hozni a fiatal írók munkaközösségét, ahol havonként vitatkozhatnának, találkozhatnának az ifjú alkotók. az érintettek most örömmel nyugtázták, hogy megvalósult ez az elképzelés, s a megalakult munkaközösségben 80 budapesti és vidéki fiatal alkotó kapott lehetőséget ilymódon az írószövetségi munkára.

a fiatal képzőművészek stúdiójának csaknem 130 budapesti tagja van. a stúdió értékes segítséget nyújt a pályakezdő fiataloknak: évente 300 000 forint ösztöndíjkeret áll rendelkezésére. a fiatal képzőművészek azonban még sok problémával küzdenek. a fővárosban „talált,” a pálya, s emiatt kevés megrendelést kapnak. súlyos gond a lakás- és műteremhiány is: a stúdióban mindössze hat műterem áll a fiatalok rendelkezésére.
/folyt.köv./

- 1 -

Ny